

MIR I DOBRO

Glasnik Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM

MOSTAR, XLIX., 3, PROSINAC 2017.

Sadržaj

MIR I DOBRO, XLIX., 3, PROSINAC 2017., SLUŽBENO GLASILO

Izdaje: Hercegovačka Franjevačka provincija Uznesenja BDM, Franjevačka 1, pp 153, 88 000 Mostar; Tel (036) 333-525; Faks (036) 333-526 **Uredio:** fra Stanko Ćosić **Odgovara:** fra Miljenko Šteko **Lektorirala:** Irina Budmir **Zaključeno:**

prosinac 2017. **Grafička priprema:** Sara Boras **Tisak:** Franjevačka tiskara FRAM-ZIRAL, Mostar 2017.

www.franjevci.info

mostar@franjevci.info

Provincijalova riječ	03	Vatikan	24
Iz Generalne kurije	04	Papa Franjo s članovima franjevačke obitelji	24
Iz života Provincije	07	Vijesti	26
Fra Šimun Oreč proslavio zlatnu misu	07	Obilježena 50. obljetnica djelovanja časnih sestara na Kočerinu	26
50. obljetnica HKM-a Zürich	07	Široki Brijeg: Priredba u povodu 100. obljetnice odlaska gladne djece iz Hercegovine u Slavoniju	27
Obred primanja u postulaturu	09	Recipe 19	28
Međuprovincijski susret franjevačkih novaka	09	Recipe 20	28
Statistika provincije	11	Roman fra Ante Marića „Plaću li jeleni?“	28
Bogoslovi u listopadu 2017.	13	Predstavljanje knjige fra Silvija Grubišića	29
100 godina župe Presvetoga Srca Isusova u Milwaukeeju, Winsconsin	15	Htjeli jednu, pa sagradili dvije crkve u Africi	30
Duhovna obnova u Tomislavgradu	15	Fra Milan Lončar - turistički veleposlanik dobre volje za Izrael	31
Znanstveni skup povodom 150 godina od početka izgradnje franjevačkog samostana na Humcu	16	Predstavljanje poezije fra Mladena Rozića	31
Kapitul na rogožinama	18	Adresar	32
Iz franjevačkog i redovničkog života	20	Raspored osoblja	32
Održan XX. redovnički dan u franjevačkom samostanu na Humcu	20		
Iz života Crkve u Hrvata	23		
Priopćenje sa 71. redovitog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine	23		

Mr Vama!

O Božiću jedni drugima i svim ljudima dobre volje podarimo mir i iskažimo poštovanje. Otvorimo srca milosrdju Božjemu, jer to je lijek za naše svakovrsne ljudske rane. Poklonimo se duboko i zahvalimo Božjoj domišljatoj ljubavi što je utjelovljenjem Sina po Duhu Svetom u krilu Djevice Marije uzdigla čovjeka na dostojanstvo svojih sinova i kćeri. To je "velika radost za sav narod" (usp. Lk 2, 10). Čovjek je postao Božjim miljenikom, pa valja nam i danas – od srca – zajedno s andelima zapjevati: "Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima, miljenicima njegovim"! (Lk 2,14).

Povijest na ovom ozemљu nas je naučila: Za mudrost se u najsvjetlijim kao i u najtamnjim vremenima valja moliti. Za mudrošću i razboritošću čeznuti, a u trenucima podjela i nevolja naglašeno se truditi sačuvati ljubav. I tako ustrajno, dan za danom, jer samo oni koji će do konca ustrajati, oni će Boga gledati.

Mnoštvo je onih koji napustiše rodnu grudu i pate u tuđini. Među ostalima u našim krajevima mnogo je bolesnih i osamljenih. Neka sve njihove tegobe i tjeskobe izliječi Isus, a slabe i ostavljene ojača mirom i radošću. Njihov vapaj u vjeri jest svakako biser više pred prijestoljem Božjim, jer takvi su uvijek blizu Božjega kraljevstva. Božić će sigurno unijeti svjetlo u sve zbunjene i ogorčene duše. Vrednovat će njihove nevolje i jade.

Da, baš ovakav Božić nam treba ovoga časa u našoj Domovini. Neka nam pomogne da svaku osobnu, obiteljsku i narodnu situaciju prosuđujemo i podnosimo oslobođeni u ljubavi, čime osnažujemo osobno dostojanstvo, slogu i mir.

Istina zasigurno u Božjoj beskonačnosti uzdiše i plače kada se u njeno ime nepravedno ranjava određene ljude ili ponižavaju cijeli narodi. Laž nas ne smije uvjeriti da vlada nad istinom. Tama noći ne smije nas zavarati da zanječemo da postoji sunce. Božić ništa ne može i ne smije zasjeniti: ni ljudska radost ni ljudska žalost, niti ozračje mnogih protimbi.

Nikakva medijska sila ne može vjernoj ljudskoj duši sakriti Dijete – Gospodina Boga koji nam dolazi. „Pogledajmo što se to dogodilo!“ (usp. Lk 2,15). Božićno otajstvo bitno i zbiljski nosi u sebi oslobođujuću poruku, jer ispovijedamo da je Sin Božji postao čovjekom radi nas ljudi i radi našega spasenja. A naš narod u pučkoj pjesmi dodaje: „S neba siđe dolje radi grješnika, rodi se u štali radi čovjeka.“ Da ne bismo ostali izvan tih događaja, pristupimo jaslicama i Novorođenome.

Neka Bog mira i svake utjehe bude sa vama vama kroz ove svete dane i neka bdije nad vama u 2018. godini!

fra Miljenko Šteko, provincijal

Bog postaje čovjekom, da bi čovjek mogao postati Bogom

Podimo u Betlehem da vidimo što se to dogodilo

Ove godine Kustodija Svetе Zemlje slavila je 800 godina svoga osnutka. Red manje braće nije mogao zanemariti taj događaj koji ga je otvorio za misije. Htio sam biti nazočan, ja i Generalni vikar, među braćom, jer poruka Svetе Zemlje interpelira svakoga manjega brata danas. Riječ Božja postavila je svoj šator među ljudima i postala je Sinom čovječjim da navikne čovjeka da razumije Boga i da navikne Boga da svoje boravište stavi u čovjeka, sukladno Očevoj volji. U Betlehemu je Bog uezao ljudsko lice.

Verbum abbreviatum

Sveti je Franjo tražio od braće propovjednika da propovijedaju kratko (PPr 9,4). Razlog je ovaj: "jer je Gospodin na zemlji kratko govorio" (PPr 9,4). U prošlim vremenima Bog je mnogo govorio i na različite načine po prorocima. Njegova riječ odzvanja vjekovima. Sada, pak, govori po Sinu koji je njegova kratka riječ. Ova riječ postaje tijelom u Isusu i u sebi sažima svu objavu: Bog je ljubav. Guerrico d'Igny, monah cistercit, piše: "On je zgusnuta riječ, na takav način da se u njoj nalazi ispunjenje svake riječi spašenja, jer on je riječ koja u sebi ispunja i sažima Božji plan. Ne trebamo se čuditi što je Riječ sažela za nas sve proročke riječi, promatrajući da je htjela 'skratiti' i na neki način umanjiti samu sebe". I za svetoga Franju manja braća trebaju navještati utjelovljenu Božju Riječ, Verbum abbreviatum. Smanjenju Božje Riječi odgovara smanjenje Franje i njegove braće: stil franjevačkoga navještanja bit će taj da se učine manjima, to jest malenima kao Verbum abbreviatum.

Utjelovljenje Krista i da Adam nije sagriješio

Duns Škot, Franjin učenik, za razliku od mnogih kršćanskih mislilaca svoga vremena, branio je misao

da bi Sin Božji postao čovjekom i da čovječanstvo nije sagriješilo. "Misliti da bi Bog odustao od toga djela da Adam nije sagriješio – piše Duns Škot – bilo bi potpuno nerazumno! Kažem, dakle, da pad nije bio uzrok predodređenja Krista, i da – čak da nitko nije pao, ni andeo ni čovjek – u toj hipotezi Krist bi opet bio predodređen na isti način" (Reportata Parisiensia, in III Sent., d. 7, 4). Za Duns Škota, optimističnog teologa, utjelovljenje Sina Božjega je dovršenje stvaranja. To shvaćanje mijenja naš način promatranja svega stvorenenoga koje je Bog uzdigao na istu svoju visinu. Pomislimo koje posljedice ima takva vizija na ekološku senzibilnost i na promatranje okoliša, i kako se mijenja pogled na svijet i na društvene odnose, u perspektivi koju naš papa Franjo naziva "integralnom ekologijom".

Rođen u Betlehemu, zemlji paradoksâ

Betlehem je bila zemlja Rutina. Na njive Boaza, Ruta je dolazila skupljati klasje koje su njegovi že-teoci ostavljali. Privukla je pozornost gospodara i on se u nju zaljubio i oženio je, iako je bila Moapka, strankinja. Iz njihove ljubavi rodio se Obed, koji je bio otac Obeda koji je onda bio otac kralja Davida. U rodoslovju kralja Davida i Davidova sina postoji jedna strankinja, Ruta Moapka.

Prorok Mihej je prorekao da će Mesija izići iz poniznog mesta Betlehema, a prorok Izaija da će ga roditi djevica (u Septuaginti Parthenos) iz plemena Davidova, i ona će ga nazvati Emanuel, Bog s nama.

Na Boazovim njivama, gdje je Ruta pabirčila klasje, gdje je David pasao svoje stado, prorok Samuel je pomazao i posvetio kralja Izraela.

Ondje su betlehemske pastiri, koji su provodili noć na otvorenom da sačuvaju svoja stada, primili radosnu vijest o Kristovu rođenju: "Danas vam se rodio Spasitelj!".

Car August je zapovijedao svjetom sa svom moći i naredio je popis pučanstva, dok se je Sin Božji ne samo rodio kao svi zemljani, u krhkosti i u slabosti, nego se je rodio kao nepoznato dijete, u siromaštvu neke betlehemske špilje. Andeo koji je donio radosnu vijest nije se ukazao velikanim ovoga svjeta u Herodovoj palači, nego pastirima koje su veliki prezirali.

Sablazan utjelovljenja Boga

Proroštva su unaprijed navijestila i proglašila Mesiju, upravo u njegovu rođenju, kao "dijete na čijim je plećima vlast, Ime mu je Savjetnik divni, Bog silni, Otac vjerčni, Kralj mironosni". A ipak se to dijete pojavilo slabo, rođeno nepoznato. Jedna trudna žena rađala je dijete u nekoj špilji tako da to nije zapazio nitko, nitko od onih koji su bili važni nije to znao. Marija, majka, nakon poroda ga je povila u pelene i stavila u jasle.

Rođenje kao i tolika druga, a ipak je to bilo rođenje jednoga čovjeka kojeg nam je samo Bog mogao dati, čovjeka koje je bio sami lik Boga (Fil 2,6), čovjeka koji bijaše Riječ Božja tijelom postala. Od toga trenutka Bg ne bijaše samo nazočan među nama, nego bijaše jedan od nas, čovještvo našega čovještva, brat svakoga zemljjanina.

Evo otajstva koje slavimo o Božiću: Svevišnji se je učinio najnižim, Vjerni se je učinio smrtnim, Svemođuci se je učinio slabim, Sveti se je učinio solidarnim s grješnicima, Nevidljivi se je učinio vidljivim. Bog se je učinio čovjekom u Isusu, sinu Marijinu. Taj događaj urođio je krizom svakoga odnosa u kojemu Bog jest Bog i čovjek je čovjek, jer ih je transcendencija dijelila. S Božićem je čovještvo u Bogu i Bog je u čovještvu. I više nije moguće govoriti i misliti Boga a da se ne govori i ne misli čovjek. Ono Dijete od rođenja sve do smrti pripovijeda Boga svojim životom, svojim riječima, svojim ponašanjem, svojim tijelom prinesenim i predanim u ruke zločinaca.

Nakon svetoga Bernarda, Franjo je inzistirao na na čovještvu Isusovu i na njegovu utjelovljenju. To je bitni element franjevačke karizme. Nakon ovoga rođenja Boga-čovjeka postoji prvo čovjek, a ne subota, postoji prvo čovjek, a ne zakon, prije nego se Bogu klanja u Jeruzalemu, klanja mu se u Duhu i istini.

Andeli su službenici te objave, prvo andeo koji se ukazao pastirima, zatim mnoštvo andela - 70 andela narodâ, kako smatra Origen - koji hvale Boga i priznaju njegovu slavu. Upravo ti pastiri, koje su smatrali posljednjima u društvu Izraela, jer u pustinji nisu opsluživali zakon čistoće, bijahu prvi naslovnici Evangelja. Njima andeo Gospodnji naviješta radosnu, dobru vijest Božjega danas.

Bog postaje čovjekom da bi čovjek mogao postati Bogom

Čovjek je pozvan da bude obožen, da bude preobražen, da ponovno pronađe svoju odjeću svjetla. Da u jednostavnosti novorođenčeta povijenog u pelene otkrije Sina Božjega: ta ponizna stvarnost treba nam otvoriti oči.

Ovo je naša najljudskija vjera: u siromaštvu Betlehema život se je očitovao i siromasi su ga prihvatali. Jedna riječ pripisana ocima kazivala je: "Vidio si svoga brata, video si Boga". Jer sad se Bog vidi, susreće, prepoznaje, ljubi, štuje u muškarcu i ženi koje svaki dan susrećemo. Oboženje postaje moguće kad se svaki kršćanin približava stolu euharistijskoga kruha i Betlehem postaje za njega "kuća kruha" (to je hebrejska etimologija "Betlehema").

Zemlja je dala urod svoj

Božić znači da se Krist hoće roditi u srcu vjernika. Angelo Silesio, jedan mistik iz Nizozemske. Znao je primjećivati: "Da se Krist rodi tisuću puta u Betlehemu, ako se ne rodi u tebi, izgubljeni si zauvijek". Jedan srednjovjekovni cistercit dodaje: "Cijeli Krist još se nije rodio. On se rađa svaki put kad neki čovjek postaje kršćaninom".

Franjo Asiški u svojoj prvoj Opomeni tumači: "svaki se dan ponizuje (Fil 2,8), kao kad s kraljevskih prijestola (Mldr 18,15) dođe u utrobu Djevičinu; svaki dan dolazi k nama u poniznim obličjima; svaki dan po rukama svećenikovim silazi iz krila Očeva (up. Iv 1, 18; 6, 38) na oltar". Krist se rađa na oltaru svaki put kad svećenik slavi euharistiju.

Franjo uspoređuje Božić i euharistiju, tako da u Grecciu, gdje je ponovno uredio betlehemsku špilju, on ne želi kipove, nego slavlje euharistije na jaslama, jer nam Gospodin "dolazi u poniznim obličjima". Prisjetimo se toga, braćo, kad sudjelujemo u božićnoj ponoćki, i prepoznajmo dolazak Gospodina.

Svjetlost sja u našim tminama

Ignacije Antiohijski tumači kršćanima Efeza simbol svjetla koje sjaji u našim tminama: "Jedna zvjezda, sjajnija od svih drugih, zasja na nebu, njezin sjaj bijaše neopisiv i njezina novost je budila začudenost. I bijaše velika zvunjenost: odakle bi dolazila ova nova zvjezda tako različita od drugih. Od toga dana raspolila se svaka magija, slomila se svaka perverzna zapreka, rasprišilo se neznanje. Staro Sotonino kraljstvo se urušilo, jer se je Bog pojavio u liku čovjeka da ostvari novi red koji je vječni život".

Rim, 29. studenoga 2017.
Svetkovina svih franjevačkih svetaca

Fra Michael A. Perry, OFM
Generalni ministar i Sluga

Danas, u globaliziranom svijetu u kojemu živimo, biti sinovima svjetla zahtjeva veliku odvražnost i, ponekad, smo kušani obeshrabrenjem. Ali njegova svjetlost nastavlja svjetliti, blaga i šutljiva.

Danas, u nestalnom svijetu kakav je naš, pozvani smo ponovno pronaći stijenu Riječi Božje koja se utjelovila u Isusu. On nam pruža čvrsti oslonac koji daje snagu i mir našemu životu.

Arapsko proljeće zapalilo je malo nade na Istoku, nade koja je brzo razočarala. Božić, koji nam govori o svjetlu koje izlazi, o jednoj zvijezdi koja sjaji na nebu, omogućuje nam da se iznova počnemo nadati. Božić, u konzumerističkom društvu, nam govori o Riječi koja se učinila malenom, koja za sebe izabire skromnost i malenost, i podsjeća nas da sreća nije u posjedovanju ili u proširenju, nego u tome da se učinimo malenima da bismo služili braću. Božić čini da se ponovno rodi kršćanska nada i on odnosi strah od budućnosti.

"Zahvaljujemo Bogu Ocu po njegovu Sinu u Duhu Svetomu, jer je u svom milosrdju imao smilovanja za nas i, dok smo bili mrtvi zbog naših grijeha, on nas je nanovo oživio s Kristom da u njemu budemo nova stvorenja, nova djela njegovih ruku" pisao je Leon Veliki.

Sretan Božić! Neka Sin Djevice Marije srca vaša ispunji radošću!

Iz života Provincije

Fra Šimun Oreč proslavio zlatnu misu

U nedjelju, 17. rujna, u župi Fronleiten kod Graza u Austriji s godišnjom proslavom zahvale za žetvu slavljeni su i dva zlatna jubileja: 50 godina života i rada hercegovačkih franjevaca u toj austrijskoj župi i 50 godina misništva župnika fra Šimuna Oreča koji tu djeluje već 44 godine, od toga 41 godinu kao župnik. S fra Šimunom su slavili svečanu misu njegova franjevačka srubra: fra Mate Dragičević kao izaslanik Provincije, njegov brat fra Marko, koji je od 1974. do 1978. bio kapelan u toj župi, te dvojica fratara iz Zagreba: gvardijan fra Svetozar Kraljević i fra Zoran Senjak, zatim fra Dominik Ramljak, koji je od 2015. ponovo u Fronleitenu. Fra Dominik i fra Šimun bili su među prvom postavom 1967. godine, kad su

hercegovački franjevci preuzeли pastoralnu brigu za tu župu, koju su redovnici serviti nakon tristo godina zbog nedostatka pomlatka morali napustiti. Nakon svečanoga misnog slavlja koje je predvodio fra Mate Dragičević i na kojem su župni crkveni zbor i orkestar izveli misu u C-duru Johanna Josepha Fuxa, uslijedili su pozdravni govor i čestitke zlatomisniku fra Šimunu. U ime župskoga vijeća govorili su predsjednik toga vijeća Franz Rappold i potpredsjednik Michael Bock, a u ime Provincije hercegovačkih franjevaca, ekonom Provincije, fra Mate Dragičević. Nazočne

je u ime općine i grada Fronleitena pozdravio gradonačelnik Johann Wagner, u ime biskupije Graz-Seckau biskupijski vikar za liturgiju i papinski pronotar monsinjor Gottfried Lafer.

Fra Šimun nije želio osobnih darova, ali je izrazio želju da biskupija i župa pomognu izgradnju kamenoga oltara i ambona u novoj mostarskoj crkvi, što bi bio lijep dar u povodu njegovih pedeset godina misništva. Inače župa Fronleiten je 1996. godine darovala 800 ekonom Provincije, fra Mate Dragičević. Nazočne

50. obljetnica HKM-a Zürich

U HKM-u Zürich održana je duhovna obnova od 14. do 16. 9. 2017. pred 50. obljetnicu Misije. Duhovnu je obnovu predvodio fra Josip Ikić, profesor i odgojitelj u Franjevačkoj klasičnoj gimnaziji i Sjemeništu u Visokom. Prilikom duhovne obnove vjernici su imali prigodu za sv. ispovijed. Nakon molitve sv. krunice slijedio je duhovni nagovor pa sv. misa s propovijedi. Poslije svake sv. mise bilo je klanjanje Presvetom Oltarskom Sakramantu.

U prvom duhovnom nagovoru fra Josip je govorio o potrebi neprestanog obraćenja, promjene života da bismo moglići putem svetosti jer nas Isus poziva da budemo savršeni kao što je savršen naš Otac nebeski. Obraćenje se sastoji u tome da se odričemo „svjetovnoga mentaliteta i požuda“, da se odričemo „idola“ koji nam nude lažnu sreću, a to su: hedonizam (navezanost na užitak), materijalizam (navezanost na novac), svjetovna slava (oholost).

Nakon što smo se obratili, okrenuli od svjetovnog prema duhovnome, Isus nas poziva da vjerujemo u Radosnu vijest koju on nudi svakom čovjeku. Drugi nagovor je bio posvećen vjeri. Vjera dolazi od slušanja Božje riječi. Nije dovoljno samo vjerovati da Bog postoji (da je stvoritelj i zakonodavac), nego imati djetinje povjerenje u njega kao Oca, koji nas bezuvjetno ljubi i želi da se svi spasimo. Bog je pokazao svoju neshvatljivu ljubav prema nama grešnicima žrtvujući svoga Jedinorodenca za naše grijeha. Isus nas pita hoće li naći (takve) vjere kada dođe u slavi suditi žive i mrtve.

Konačno, duhovnik je govorio o važnosti ljubavi prema Bogu i bližnjemu. Bog je ljubav. Mi smo stvoreni na sliku i priliku Božju. Stvoreni smo da ljubimo i da budemo ljubljeni. Bez ljubavi polako duhovno umireno. Pozvani smo da ljubimo Boga iznad svega (živeći po njegovim zapovijedima), a bližnjega kao samoga sebe. Praštanje je preduvjet ozdravljenja i nutarnjeg mira. Kao kršćani odgovorni smo za ovaj (sve hladniji i sebičniji) svijet u kojem živimo. Pozvani smo da ponizno i hrabro svjedočimo Božju ljubav svim ljudima – da budemo svjetlo svijetu i sol zemlji.

Velika svečanost održana je u nedjelju, 17. rujna u Stadthalle u Dietikonu pred prepunom dvoranom. Misno slavlje predvodio je provincijal fra Miljenko Šteko iz Mostara uz koncelebraciju još 13 svećenika, među njima 7 bivših misionara te fra Stanko Čosić, koji je odrastao u Zürichu. S nama su bili fra Rade Vukšić, fra Karlo Lovrić, fra Ivan Bebek, fra Ivan

Matijašević, fra Milan Lončar, fra Luka Zorić i fra Niko Leutar. Ostali, koji nisu mogli doći, poslali su i svoju ispričnicu i svoju čestitku. Mjesna crkva bila je zastupljena po uglednim predstavnicima: generalni vikar dr. Josef Annen, biskupijski povjerenici za strance Msgr. Luis Capilla i župnik Artur Czastkiewicz te sinodalna vijećnica gđa Franziska Driessen-Reding. Njima su se kasnije pridružili i župnik iz Dietikona Adrian Sutter, njegov vikar Jean-Marie Kasereka i njihova tajnica Annarita Müller. S nama su bili i predstavnici Hrvatskih državnih struktura: generalni konzul u Zürichu gosp. Slobodan Mikac sa suprugom i konzulica gđa Jelena Biljan s obitelji.

U svom obraćanju vjernicima fra Miljenko je nagnao da se s radošću odazvao pozivu i da ga veseli što je danas svjedok da su mnogi vjernici, napsutivši domovinu sa sobom ponijeli i sačuvali ono posebno vrijedno – vjeru. Ni u najtežim vremenima nisu odustajali, nego su bili i ostali trajna podrška i pomoći svećenicima u očuvanju vjere, kulture i nacionalnoga identiteta. Nazočne je pozvao da i dalje nastave tako živjeti i raditi.

U ime mjesne crkve i domaćina svoje je čestitke uputio generalni vikar dr. Josef Annen, ističući kako je Zürich postao kao nekoć Jeruzalem, grad u kojem se euharistijska slavlja služe na 22 jezika. Posebno je zahvalio nama Hrvatima na primjeru zajedništva koje svjedočimo. Zahvalio je Provinciji i svim franjevcima koji su kroz ovih 50 godina djelovali u misiji.

Nakon svete mise slijedio je objed, a onda popodnevni kulturno-zabavni program. Voditelj programa bio je gosp. Ilija Vukadin koji je nakon pozdrava najprije navadio predsjednika misijskoga vijeća gosp. Matu Dedića i prvu točku programa. Kratku povijest misije od njezinih početaka do danas iznio nam je gosp. Dedić, a riječi su bile popraćene slikopisom koji je pripremio gosp. Marko Oroz. Nakon toga su nastupili naši mladi, grupa „KORAK“ otpjevavši nekoliko pjesama. Slijedio je KUD S. S. Kranjčević sa spletom kola. Onda se u ime bivših misionara zajednici obratio fra Rade Vukšić, naglasivši ono bitno od samih početaka i sve kušnje kroz koje su misionari i misija prolazili.

Obred primanja u postulaturu

Potom je, kao malo iznenađenje, gosp. Milan Radoš na diploma (gajde) zasvirao, a neki su i poigrali. Slijedio je KUD Posavina Zürich sa spletom kola. Na kraju su TS Alkari svojom svirkom i pjesmom podigli sve na ples i u svećarskom raspoloženju završili taj naš veliki jubilej. Fra Ivan je zahvalio svima koji su sudjelovali u ostvarenju toga veličanstvenog slavlja te uz one vidljive posebno istakao one koji se i ne vide a uložili su tako puno truda kroz dulje vremensko razdoblje. S. Zori, članovima misijskih vijeća, zajednicima žena, ali i svim drugim suradnicima, a bilo ih je dosta, pripada uistinu velika zahvalnost za sve što su s ljubavlju učinili.

Za vrijeme liturgijskoga čina Večernje molitve u ponедјeljak 25. rujna 2017. službeno su u postulaturu primljena petorica ovogodišnjih kandidata: Robert Cvitanović (Župa sv. Petra i Pavla, Mostar), Slaven Dodig (Župa sv. Jeronima, Zagreb), Antonio Petrić (Župa Bezgrešnoga začeća BDM, Posušje), David Slišković (Župa Uznesenja BDM, Široki Brijeg) i Josip Stanić (Župa sv. Mihovila Ark., Tomislavgrad). Postulante je predstavio meštar fra Iko Skoko, a služeno primio u postulaturu provincijal fra Miljenko Šteko koji je nakon molitve blagoslovio franjevačke znakove Tau i predao ih novim postulantima. Postulatura je, prema pravilima našega Reda, neophodan korak odgoja kao primjerena priprava za novicijat. To je vrijeme u kojem postulant učvršćuje vlastitu odluku svoga poziva i razlučuje ju uz pomoć zajednice.

Međuprovincijski susret franjevačkih novaka

Godinama se organizira međuprovincijski susret novaka Južnoslavenske konferencije Reda manje braće. Na ovogodišnjem susretu koji je održan u Međugorju od 25. do 28. rujna bilo je 25 novaka sa svojim odgojiteljima. Sudjelovali su novicijati: Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda

(Trsat), Franjevačke provincije Presvetoga Otkupitelja (Visovac), Franjevačke provincije Bosne Srebrenе (Livno-Gorica) i Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM (Humac) koji je bio organizator i domaćin susreta. Susret je započeo molitvenim programom u crkvi sv. Jakova.

Nakon svete mise i večere s bratstvom nastavili smo u kući boravka s predstavljanjem novicijata, molitvom večernje i povečerja.

Drugi je dan bio predviđen za obilazak samostana. Nakon molitve jutarnje uputili smo se prema Širokom Brijegu gdje su nas dočekali župnik fra Stipe Biško i fra Vendelin Karačić koji su nas proveli kroz crkvu i samostan predstavivši njihovu povijest i važnost za širokobriješki kraj. Nakon Širokoga Brijega krenuli smo prema Mostaru gdje nas je kroz samostan i crkvu proveo fra Ante Marić. Posjetili smo zvonik mira i studentski dom.

Nakon Mostara uputili smo se u naš samostan na Humcu gdje se nalazi novicijat. Na Humcu nas je dočekao gvardijan samostana fra Dario Dodig i fra Stipan Klarić, koji su nam u kratkim crtama pričali o povijesti samostana. Razgledali smo staru i novu crkvu, samostan, muzej te galeriju „Majka“. Prošli smo kroz prostorije novicijata, a u dvorištu novicijata imali smo molitvu večernje. U 18 sati slavili smo svetu misu koju je predslavio naš domeštar fra Stipan Klarić uz koncelebraciju ostalih odgojitelja. Nakon mise i večere s bratstvom na Humcu uputili smo se u kuću boravka na bratsko druženje. Sljedeći dan smo proveli u Međugorju. Otišli smo na Brdo ukazanja uz molitvu krunice, te posjetili Majčino selo gdje nas je dočekao

fra Dragan Ružić koji nam je predstavio rad udruge. Posjetili smo zajednicu „Milosrdni Otac“ u sklopu Majčina sela gdje su nam dvojica članova svjedočili svoj osobni put i opisali rad zajednice.

U 17 sati okupili smo se kod kipa Uskrsloga Krista gdje smo izmolili večernju, a nakon toga se pridružili molitvenom programu gdje smo svojim pjevanjem uzveličali misno slavlje.

Zadnji dan našega susreta otišli smo u Masnu Luku gdje nas je dočekao fra Petar Krasić. Tu smo slavili svetu misu koju je predslavio otac provincijal fra Miljenko Šteko koji nam je u svojoj propovijedi govorio o kušnjama i milostima u redovničkom životu. Posjetili smo i naš samostan u Tomislavgradu u kojem su nas dočekali župnik fra Slaven Brekalo i gvardijan fra Sretan Čurčić koji nam je na prikidan i vrlo zanimljiv način pokazao samostan, crkvu i muzej.

U Tomislavgradu smo se pozdravili i oprostili do našega sljedećeg susreta, putovanja u Asiz i franjevačkih mjesta. Radosni zbog ovoga susreta i međusobna upoznavanja, zahvaljujemo dragome Bogu koji nas je pozvao i darovao nam braću!

Do sljedećega susreta, mir i dobro!

Statistika Provincije

Svečani zavjeti

Svečanozavjetovane braće	194	(180 svećenika, 1 trajni đakon, 6 braće, 7 budućih đakona)
S privremenim zavjetima	34	
U novicijatu	5	
U postulaturi	5	
U sjemeništu (1. - 4. r.)	1	

Po državama:

U Hercegovini	120	(111 svećenika, 4 brata, 5 budućih đakona)
Hrvatska	19	(15 svećenika, 1 đakon, 2 brata, 1 budući đakon)
Austrija	3	
Italija	5	(1 definitor, 2 studenta i 2 člana u Pazinu)
Njemačka	8	
Švicarska	16	
USA	16	(15 svećenika, 1 budući đakon)
Kanada	7	

Jubilarci 2018.

Oblačenja

1958. – 60 god.:

Fra Lawrence Frankovich, Teutopolis, 21.6.1958.

1968. – 50 god.:

Fra Ante Medić, Humac, 14.7.1968.

1993. – 25. god.:

Fra Mate Tadić, Humac, 15.7.1993.
 Fra Stipe Marković, 15.7.1993.
 Fra Vine Ledušić, 15.7.1993.
 Fra Mario Knezović, 15.7.1993.
 Fra Tomislav Puljić, 15.7.1993.
 Fra Ivica Majstorović, 15.7.1993.

1968. – 50 godina

Fra Berislav Kutle, Humac, 15.7.1968.
 Fra Ivan Matijašević, Humac, 15.7.1968.
 Fra Ivan Dugandžić, Humac, 15.7.1968.
 Fra Ante Kutleša, Humac, 15.7.1968.
 Fra Ante Leko, Humac, 15.7.1968.
 Fra Tomislav Pervan, Humac, 15.7.1968.

1993. – 25 godina

Fra Robert Crnogorac, Široki Brijeg, 17.9.1993.
 Fra Marin Šakota, Široki Brijeg, 17.9.1993.
 Fra Stanko Mabić, Široki Brijeg, 17.9.1993.
 Fra Stjepan Martinović, Široki Brijeg, 17.9.1993.

Misnički jubileji

Platinasti jubilej 1948. – 70 godina

Fra Hadrijan Sivrić, Prezbiterat, Dubrovnik, 18.4.1948.,
 Mlada misa na Služnju 25.4.1948.

Dijamantni jubilej 1958.– 60 godina

Fra Rade Dragičević, Prezbiterat, Mostar, 27.7.1958.,
 Mlada misa u Studencima 24.8.1958.
 Fra Petar Krasić, Prezbiterat, Mostar, 27.7.1958.,
 Mlada misa u Čitluku 10.8.1958.

Zlatomisnici 1968. – 50 godina

Fra Ivan Matijašević, Prezbiterat, Vareš, 14.7.1968.,
 Mlada misa u Vašarovićima 28.7.1968.
 Fra Mladen Herceg, Prezbiterat, Vareš, 14.7.1968.,
 Mlada misa u Crvenom Grmu 11.8.1968.
 Fra Andrija Nikić, Prezbiterat, Vareš, 14.7.1968.,
 Mlada misa u Ružićima 21.7.1968.
 Fra Stanko Banožić, Prezbiterat, Vareš, 14.7.1968.,
 Mlada misa u Kočerinu 28.7.1968.
 Fra Zoran Senjak, Königstein, prezbiterat, 29.6.1968.,
 Primicirao u Frankfurtu 30.6.1968.
 Fra Karlo Lovrić, Königstein, prezbiterat, 29.6.1968.,
 Primicirao u Frankfurtu 30.6.1968., Mlada misa u Mannheimu 15.9.1968.

Srebreni jubilej 1993. – 25. godina

Fra Ivan Marić st., Zagreb, Prezbiterat, 27.6.1993.,
 Mlada misa u Gornjim Radišićima, groblje Krvnica, 18.7.1993.
 Fra Jozo Grbeš, New York, Prezbiterat, 7.2.1993., New Orleans;
 Mlada misa u Pleternici 18.7.1993.

Bogoslovi u listopadu 2017.

Prvi red odozdo /

fra Ivan Crnogorac (I. godina), fra Franjo Markić (II. godina), fra Slavko Andđelić (I. godina), fra Josip Serđo Čavar (domeštar), fra Miljenko Šteko (provincijal), fra Ivan Landeka (meštar), fra Marko Galić (časni brat), fra Antonio Primorac (III. godina)

Drugi red /

fra Franjo Čorić (II. godina), fra Ivan Pehar (III. godina), fra Josip Duvnjak (II. godina), fra Fran Čorić (I. godina), fra Mate Zlomislić (I. godina), fra Emanuel Letica (IV. godina), fra Milan Galić (IV. godina), fra Marin Mikulić (I. godina), fra Zlatko Čorić (IV. godina)

Treći red /

fra Tomislav Crnogorac (III. godina), fra Ivan Malić (I. godina), fra Džoni Dragić (III. godina), fra Nikola Jurišić (V. godina), fra Nikola Drljepan (II. godina), fra Đuro Ravenščak (II. godina), fra Marko Bandić (III. godina), fra Pavle Ivić (III. godina – Zadarska provincija)

Četvrti red /

fra Ivan Slišković (II. godina), fra Luka Baković (IV. godina), fra Robert Radić (I. godina), fra Daniel Majstorović (II. godina), fra Ivan Tomić (I. godina), fra Stipe Šarić (IV. godina), fra Samuel Azemi (II. godina – Zadarska provincija), fra Slaven Tomić (I. godina)

(s lijeva na desno):
fra Stipe Rotim (IV. godina),
fra Luka Čorić (IV. godina),
fra Lovro Šimić (IV. godina),
fra Antonio Musa (V. godina)

(s lijeva na desno):
fra Leon Marjanović (III. godina)
i fra Andrija Majić (III. godina)

Fra Renato Galić (IV. godina)

100 godina župe Presvetoga Srca Isusova u Milwaukeeju, Winsconsin

Hrvatsku župu Srca Isusova u američkom gradu Milwaukeeju u državi Wisconsin utemeljio je fra Placid Belavić 1917. godine. Godine 1927. otvorena je i katolička škola. Udaljenom oko 160 km od Chicaga u tom gradu dakle sto godina djeluje hrvatska zajednica. Iako puno manja od one u Chicagu, ta je hrvatska zajednica uvijek bila inspirativno aktivna, složna i vrlo uspješna. Hrvatska župa je središnje mjesto okupljanja 9 hrvatskih udruga grada Milwaukeeja. U nedjelju 8. listopada svečano je slavljen 100. godišnjica te ugledne župne zajednice. Svečano misno slavlje predvodio je nadbiskup Milwaukeeja, Jerome Listecki

uz koncelebraciju hrvatskih franjevaca na čelu s kustosom fra Jozom Grbešom i župnikom fra Ivanom Strmečkim. Nadbiskup je izrazio veliku zahvalnost hrvatskim franjevcima na odanu služenju toj zajednici kao i svim župljanima koji s ponosom pripadaju župi. Na svečanom banketu pred više od 350 ljudi obnovljena su povjesna sjećanja. Ugodan program koji su vodili Damir Braovac i Ivona Macan bijaše hod riječu i pjesmom kroz godine protekle. Gradonačelnik grada Milwaukeeja gosp. Tom Barrett obraćajući se skupu izrazio je zahvalnost za postojanje te zajednice na čija je misna slavlja i on kao dijete često dolazio.

Gradski vjećnik gospodin Michael Murphy, čiji je otac igrao u poznatom nogometnom klubu "Hrvatski orlovi", pročitao je svečanu deklaraciju grada u čast stoljetnoga postojanja te župe. "Hrvatska tamburica bura" i hrvatski glazbeni sastav pobrinuli su se za ugodnu glazbu.

Svoju zahvalnost izrazili su i svećenici koji su djelovali na župi: fra Pavao Maslać, fra Lawrence Frankovich, fra Stjepan Bedeniković i fra Stipe Renić. Na kraju slavlja gospoda Fisher u ime Odbora i župnik fra Ivan Strmečki iskazali su srdačnu riječ zahvalnosti.

izgubili sposobnost duhovnoga praćenja". Nakon predavanja i mogućnosti za svetu ispovijed, u 12.00 slavila se sveta misa na kojoj je bilo oko 40 subraće. Čitanja, liturgijsku asistenciju kao i pjevanje animirali su novaci. U uvodu sv. mise braću je s nekoliko prigodnih riječi pozdravio vikar provincije fra Ivan Ševo.

Nakon svete mise braća su se okupila u samostansku blagovaonicu na ručak i ugodno bratsko druženje. Zahvaljujemo gvardijanu fra Sretanu Čurčiću kao i braći u samostanu na trudu i gostoprivrstvu. Hvala i našem predavaču fra Anti na lijepim i poticajnim rijećima.

Znanstveni skup povodom 150 godina od početka izgradnje franjevačkog samostana na Humcu

Duhovna obnova u Tomislavgradu

U srijedu, 18. listopada 2017., u našem samostanu u Tomislavgradu održana je redovita provincijska mjesecašna duhovna obnova. Program je započeo osvježenjem u samostanskim prostorijama, a onda nastavljen u dvorani gdje je predvoditelj fra Ante Vučković održao predavanje na temu Aktualnost i korijeni duhovnih vježba. Fra Ante je u kratkim crtama objasnio što su duhovne vježbe. One imaju svoj oblik kako bi pružale izdvojeno vrijeme za molitvu, sabranost i odmor. Molitva, tišina i razmatranje nužno spadaju u vrijeme duhovnih vježba. Šutnja je jako važna, istaknuo je predvoditelj, ali su možda najveći izazovi održavanje šutnje i oduzimanje mobilnih

telefona, jer ljudi ne mogu izdržati tišinu. Predavač je primijetio da sve veći broj vjernika traži duhovnika jer žele imati pratitelja za duhovni razvoj. U nastavku je predavanja fra Ante ispričao povijest duhovnih vježba. One nisu rođene u kršćanstvu nego u poganstvu. Grci su duhovne vježbe prakticirali kao učenje ispravna življenja. Vježbom iz dana u dan suvišno iz života skidati, kao što slikovito rečeno kamenoklesar skida višak materijala pri oblikovanju usklađena kipa. Kršćanstvo tako preuzima i oblikuje duhovne vježbe prema vlastitim potrebama. Crkveni oci komentiraju da su sve antičke škole dobre, ali one imaju samo komadić Logosa, kršćanstvo međutim ima samoga Logosa.

Znanstveni skup povodom 150 godina od početka izgradnje franjevačkog samostana započeo je 20. listopada 2017. u samostanu sv. Ante Padovanskoga na Humcu. Na početku je sve prisutne u ime organizatora pozdravio fra Dario Dodig. „Ovo je prvi znanstveni skup u cijeloj povijesti ovoga samostana koji je u mnogočemu važan, a vjerujem da će ovaj znanstveni skup sve nas obogatiti mnogim podacima koji su bili važni za samostan i za cijeli ljubuški kraj“ rekao je fra Dario te istaknuo da će ti radovi biti nezaobilazni za budućnost kako i za daljnje proučavanje čemu je i bio cilj. Pozdravnu riječ dobrodošlice imao je zamjenik provincijala Hercegovačke franjevačke provincije fra Ivan Ševo.

„Draga redovnička braćo, časne sestre, poštovani prijatelji, sestre i braćo u Kristu, sve vas od srca pozdravljam, izričući ujedno iskrenu i radosnu dobrodošlicu. To činim u ime o. provincijala fra Miljenka, naše Uprave i u svoje osobno ime. Iskreno zahvaljujem braći u ovom bratstvu na čelu s gvardijanom fra Dariom na velikom trudu oko organiziranja Znanstvenog skupa u povodu 150 godina od početka izgradnje franjevačkog samostana na Humcu, kao i na prepoznatljivom gostoprivrstvu. Zahvaljujem svim našim predavačima, kao i svim sudionicima ovog skupa. Podsjecam vas, samostan na Humcu svim je članovima naše Provincije jedna od temeljnih i najdražih postaja u fazi mladenačke formacije; ujedno mnogima je među nama ovaj

samostan i župa bila prva postaja s koje smo poletjeli dalje u život. To sam i ja osobno doživio, pa to ovdje spominjem s velikim ponosom“, rekao je fra Ivan. Moderator znanstvenoga skupa bio je fra Stipan Klarić, a glazbene točke izvodila je klapa Benedictus. „Koliko je zahtjevno i teško bilo sve organizirati znaju oni koji su odvojili svoje dragocjeno vrijeme i uložili svoj trud u današnje izlaganje, a i ono što ćemo mi imati u pisanom obliku u zborniku radova“, rekao je fra Stipan te iznio nekoliko tehničkih napomena za sudionike.

Prvi dio izlaganja započeo je Ivo Lučić s temom „Opći geografsko-povijesni presjek Ijubuške općine“. Robert Jolić obradio je temu „Stara župa Veljaci (Ljubuški) i osnutak župe Humac“, a Vlado Pavičić je govorio o stanovništvu prostora današnje župe Humac do početka njezina osamostaljenja. Andrija Nikić održao je izlaganje na temu „Izgradnja samostana na Humcu“, a Mirko Rašić temu „Nekropolu helenističkog tipa Mrljanovac“. Nakon toga je Milan Nosić govorio o Humačkoj ploči. Miroslav Palameta je obradio temu „Značenje simbola na Ijubuškim stećcima“, a Ante Paponja temu „Ljubuški kraj u otomanskom razdoblju“. Drugi dio izlaganja započeo je Tihomir Zovko temom „Ljubuški kraj u austrougarskom i starojugoslavenskom razdoblju“, a Ivica Šarac je pripremio izlaganje o stanju u Ljubuškome za vrijeme Drugoga svjetskog rata. Miroslav Akmadža održao je izlaganje na temu „Samostan i župa Humac u svjetlu crkveno-državnih odnosa u razdoblju komunističke vladavine“, a ovaj prvi dan svojim predavanjem zaključio je Ivo Lučić s temom „Ljubušaci u vrijeme komunističke vladavine“.

Znanstveni skup nastavljen je u subotu, 21. listopada 2017. godine. Program drugog dana započeo je predavanjem Žarka Ilića na temu „Izgradnja stare i nove crkve na Humcu“, a nakon toga je Dario Dodig govorio o Duhovnim zvanjima iz humačke župe, posebno istaknuvši tri značajna svećenika fra Lovru Šitovića te fra Bonicija i fra Ljudevita Rupčića. Ante Marić je obradio temu „Franjevačke odgojno-školske ustanove na Humcu i Ljubuškom“, a Natalija Palac je govorila o ženskim redovničkim ustanovama u Ljubuškom.

Prije kraja prvoga djela glazbenu točku je izvela klapa Benedictus, nakon čega je Željka Šaravanja predstavila poštansku marku „150. obljetinica obnove Franjevačkog samostana na Humcu“ koja je tiskana u arku od 9 maraka, a prate je žig i omotnica prve dana (FDC). Autorica toga humačkog izdanja je akademска slikarica Magdalena Džinić Hrkać.

Drugi dio izlaganja započeo je humački župnik Ljubo Kurtović izlaganjem o današnjem pastoralnom stanju župe Humac te je Marko Dragić pripremio temu „Mjesta molitve (misišta), zavjeta i pobožnosti u humačkoj župi“, a nakon njega je moderator znanstvenog skupa Stipan Klarić govorio o temi „Nabožna društva u humačkoj župi“. Stanko Mabić je obradio temu „Glazbena baština crkve i samostana na Humcu“, a Vlado Pandžić temu „Kršni zavičaj“ kao ljetopis Hercegovine. Završno izlaganje drugog dana svojim predavanjem je zaključila Perina Meić govorči o Veselku Koromanu i pjesnici Ijubuškog kraja. Sva izlaganja bit će prilagođena za zbornik radova čije izdavanje se očekuje početkom sljedeće godine.

(ljportal)

Kapitul na rogožinama

Dana 29. studenoga 2017. godine, na blagdan Svih svetih franjevačkoga reda na Širokome Brijegu, Hercegovačka franjevačka provincija proslavila je tradicionalni „kapitul na rogožinama“. Na susretu je sudjelovalo osamdesetak braće, s postulantima i novacima.

Dan je počeo okupljanjem u 10 sati. Nakon kratkoga druženja braća su u Velikoj samostanskoj dvorani izmolila srednji čas, a potom je prisutne pozdravio gvardijan i domaćin fra Tomislav Puljić. Provincijal fra Miljenko Šteko ukratko je predstavio statističko stanje naše provincije. Iznio je brojnost braće u formaciji, naše jubilarce i spomenuo svu bolesnu braću i njihovo trenutačno stanje.

Pozdravivši predavača, pomoćnoga biskupa vrhbosanskoga i promicatelja katoličkoga školstva mons. Peru Sudara, te ravnatelja KŠC-a u Sarajevu vlč. Maria Jurića, objasnio je razloge toga odabira - budućnost naše gimnazije na Širokome Brijegu. Biskup Sudar iznio je kratki prikaz katoličkih odgojno-obrazovnih ustanova na području Bosne i Hercegovine. Prikazom je želio ukazati na izuzetno teške uvjete u kojima je katoličko školstvo u bosansko-hercegovačkome dijelu naše Domovine, u prošlosti i sadašnjosti, sijalo sjeme i ubiralo plodove odgoja i izobrazbe. Činjenica da su sve katoličke odgojno-obrazovne ustanove tijekom svih ratnih sukoba bile zatvarane ili doveđene u pitanje, pokazuje sama po sebi kako su bile shvaćane i kroz kakve su teškoće morale prolaziti da bi se održale u vremenima odsutnosti rata. Katolička crkva i naš narod, u ovome dijelu svoje Domovine, kroz povijest, ali i u sadašnjosti i budućnosti teško bi opstao bez svojih odgojnih i obrazovnih ustanova. Nakon predavanja biskup je odgovorio na nekoliko konkretnih pitanja o današnjem funkcioniranju KŠC-a.

U dvanaest sati slavljenja je sv. misa koju je predvodio biskup Pero Sudar, a propovijedao provincijal fra Miljenko. Slavlje je pjevanjem popratio zbor postulanta i novaka. Slijedi provincijalov nagovor.

Preuzvišeni oče biskupe Pero, poštovana i draga braćo!

Ovu ču homiliju, koju sam zamislio kao naše zajedničko razmišljanje o važnim redovničkim pitanjima, započeti suglasjem teme školstva i pouke, i to prvim katekizamskim pitanjem o smislu, koje sami u pouci postavljamo: Zašto smo na svijetu? Dobro je i samima sebi povremeno postavljati ta osnovna pitanja jer ona su temelj svega drugog. Naravno, već pučkoškolski vjeroučenici znaju da odgovor na to pitanje glasi: Na svijetu smo da spoznamo Boga, ljubimo Boga i njemu služimo i tako jednom dođemo u nebo.

Međutim, ne može se Bogu služiti na bilo kakav način. Ne može se Bogu služiti radeći po svojoj volji i živeći po svojim prohtjevima. Bogu se pravo služi i pravo ga se ljubi samo ako se živi i radi po Njegovoj svetoj volji. Zato se odmah nameće sljedeće pitanje: Što Bog želi od nas, što je Božja volja za nas?

Na to nam pitanje Sveti pismo odgovara kratko i jasno: (...) Božja je volja vaše posvećenje (...) (1 Sol 4,3). Dakle, Bog hoće da mu služimo živeći sveto. Želi da hodimo pred Njim misleći, govoreći i čineći sveto. Ništa manje ni više od toga.

Saborski nam dokumenti na više mesta stavljaju na znanje da svi imamo istu životnu zadaću: svi smo pozvani na svetost. Tako u Lumen gentium stoji: (...) svi vjernici bilo kojega staleža i položaja pozvani su od Gospodina, svaki na svom putu, na onu savršenost svetosti kojom je savršen sam Otac (LG 11). Zato, sve što kršćanin katolik, a pogotovo redovnik, svećenik ili biskup, čini tijekom svoga života na duhovom planu, sve molitve, sva primanja sakramenata, polaganja zavjeta, slušanja ili držanja propovijedi, čitanja duhovnoga štiva, održavanja duhovnih vježbi i tako dalje, ima jedan cilj. Taj je cilj suobličenje sa Sinom Božjim, odnosno postizanje osobne svetosti i pomaganje bližnjima u postizanju svetosti koja nam je svima zadana.

Fra Andeo Klarenski, pisac Knjige kronika Reda, piše da je se Franji ukazao Krist i rekao: Franjo, hajde za mnom i u stopu slijedi moj siromašni i ponizni život. Naime, cilj svakoga mojeg obećanja i dostignuća milosti i slave jest sjedinjenje i suočljenje sa mnjom u osjetu, razumu i čuvstvu. Ako budeš prionuo uza me..., u tvoja usta stavljat će riječi. Itd... (usp. Klar, Prolog). Valja odmah reći da nam svetost nije zadana kao prvi i glavni, nego kao posredni cilj ili sredstvo do glavnog cilja. Glavni je cilj služiti Bogu, vršiti Božju volju, slaviti Boga, ali da bismo to mogli ciniti na onaj način na koji to Bog želi, moramo izabrati put svetosti. Stoga nam je svetost zapovjeđena, a ne tek ostavljena na volju.

Tko god želi ozbiljno raditi na sebi, trebao bi to radići s pravom nakanom i pravim motivom. Motiv mu mora biti slava Božja i ništa drugo. Htjeti postići neko savršenstvo, pa i samu svetost, da bi nam se ljudi divili, da bi nas veličali, nije pravi motiv. Na taj se način ne može postići nešto vrijedno pred Bogom. Isus nam ne kaže da budemo savršeni zbog sebe, nego neka vaše svjetlo tako zasja pred ljudima da vide vaša djela ljubavi te slave vašega Oca nebeskog. (Mt 5,16) Čitamo u Franjevačkim izvorima da je sv. Franjo

imao veliku želju da i on sam i njegova braća uvijek čine djela zbog kojih će Gospodin biti slavljen. O tom kontekstu treba spomenuti i riječi Pape Franje koje je ovih dana uputio nama franjevcima: Važno je, veli on, da svatko obavi ispit savjesti o svom načinu života; o troškovima, o tomu kako se oblači, o tomu što smatra važnim, o svojem posvećivanju drugima, o bijegu od duha pretjerane brige o sebi... valja iskorijeniti površni sud o drugima i ogovaranje iza njihovih leđa – objasnio je Papa te dodao da to stoji i u 'Opomenama svetoga Franje'...

Za svetošću s pravim motivom ide i ovo naše okupljanje - naša duhovna obnova. Sa svakoga bismo našeg sastanka, pa tako i s ovoga, svi morali otici bogatiji makar za mrvicu svetosti, snažniji u odlučnoj težnji za svetošću, spremniji za suočavanje sa zaprekama koje nam stoje na putu do svetosti, noviji u pristupu životu kao takvom, iskusniji za spoznaje koje smo posređovali jedni drugima i, konačno, mnogo radosniji nego prije sastanka!

Danas je svetkovina Svih svetih franjevačkoga reda. Slavi se 29. studenoga zato što je toga dana papa Honorije III. 1223. godine posebnim pismom

potvrdio Pravilo Manje braće. Sveti je Franjo već 1209. godine dobio od pape Inocenta III. usmeno odobrenje da može s braćom živjeti evanđeoski oblik života. Sam mu je Gospodin objavio kako trebaju živjeti on i njegova braća. Franji nije odgovaralo ni jedno od tada postojećih redovničkih pravila (npr. Pravilo sv. Bazilija, sv. Augustina ili sv. Benedikta). Zato je on Gospodinovo nadahnuće sročio u vlastito Pravilo. Kao što čitamo u Franjevačkim izvorima, Franjo je zapravo napisao nekoliko pravila i najprije ih je sam iskušao, a onda je konačno napisao ono Pravilo koje je ostavio braći. Napisao ga je na gori u molitvi i postu (samo o kruhu i vodi). Sa sobom je imao dva brata, Boničiju i Leona. Boravili su u spilji kod Fonte Colomba, oko 4 km daleko od Rietija. Tu je Franjo stavljao na papir ono što mu je Gospodin objavio. Onda je to Pravilo dao svom zamjeniku bratu Leonu da ga dadne na opsluživanje. Zamjenik je nakon nekoliko dana ustvrdio da je Pravilo nepažnjom izgubljeno. Zato se svetac ponovno vratio na goru i iznova napisao to isto Pravilo „kao da je riječi slušao iz Božjih usta“, piše sv. Bonaventura, a onda ga je dao papi Honoriju III. na potvrdu. To je Pravilo predano na zavjetovanju i u naše ruke da bismo, živeći po njemu, izvršavali i naučavali Gospodinovo Evanelje baš tim redoslijedom: prvo izvršavali pa naučavali - upravo onako kako sv. Bonaventura piše o sv. Franji: „...da bi Kristovo Evanelje izvršavao i naučavao.“

Franjo nam poručuje da svetost nema alternative, svetost ili ništa. Ili čemo opstatи pred Bogom sa svetošću ili čemo bez nje propasti, a svetost je potpuno vršenje Božje volje. Nema ustupaka vremenu i svijetu, nema kompromisa sa svjetom. U svijetu vlada svekolika kriza, a u Crkvi vlada kriza vjere. To treba jasno reći. Crkva treba novu evangelizaciju ili reevangelizaciju. Mora promijeniti sebe da bi mogla mijenjati svijet. Nitko ne može dati drugome ono što sam nema. A tko može vršiti obnovu Crkve? Samo sveci!!! Nitko drugi! Vidite, Martin je Luther pokušao izvršiti reformu Crkve prije 500 godina. Što je postigao? Nije obnovio, nego rascijepio Crkvu, a nije uspio zato što nije bio svetac pa nije išao za obnovom na svetački način. A što je učinio sveti

siromašak iz Asiza Franjo Asiški prije 800 godina? Obnovio je Crkvu jer joj je dao snažan impuls svetosti iz kojega čemo još dugo, dugo moći svi crpiti. Pokazao je čitavome svijetu, ne samo Crkvi, kako se na savršen način živi Evanelje Gospodina našega, Boga raspetoga iz ljubavi prema nama. Ono što je Franjo dao Crkvi nikada neće i ne može propasti jer je Božje. To je obnova Kristove zaručnice Crkve kakov Bog želi. Za takvom obnovom vapi svaka pora Crkve i danas.

Zato, ako išta smijem danas tražiti od svih nas, onda bih to rado složio u samo dvije riječi: Budimo sveti! Sve je ostalo drugorazredno i nevažno. Svijet je, u kojem danas živimo, vrlo komplikiran. A nama postaje sve teži. Zašto? Možda je odgovor: ne bavimo se dovoljno svetošću i drugim važnim našim temama, nego život svijeta uzimamo previše k srcu, ulazi u nas, a to nije dobro. Treba vidjeti nevolje i potrebe svijeta te svetošću odgonetnuti kako bismo mu mogli najbolje pomoći, ali sam svijet i njegov mentalitet držati podalje od srca!

Inače čemo i sami postati poput njega, a Gospodin Isus naredio nam je da budemo u svijetu, ali nipošto od svijeta. Što je svijet mračniji, to mu je hitnije potrebno svjetlo. Što je bljutaviji, to mu je hitnije potreban začin, a tko će mu to donijeti, ako ne oni kojima je njihov Gospodin rekao: Vi ste svjetlo svijetu. (Mt 5,14) Vi ste sol zemlji. (Mt 5,13). Što je svijet gori i opasniji, to su mu potrebniji veći sveti. Zato nam svima rado ponavljam riječi sv. Maksimilijana Kolbea što ih je on u onim teškim vremenima rekao svojoj braći: Naš je zadatak posvećenje. Tražim od vas da budete sveci, i to ne bilo kakvi sveci, već veliki sveci!

Mi u ovom mjesecu dvaput slavimo svetkovinu Svih svetih. Na početku mjeseca slavi cijela Crkva, a pri kraju mjeseca još mi franjevci i franjevke. Između toga slavimo Dušni dan tako da se u ovom mjesecu malo više susrećemo sa svetošću, ali i s umiranjem i smrću. Ovu svetu misu prikazujemo za pokojnu braću! Uzdižemo Gospodinu molitvu za pokoj njihovih duša, da ih primi u svoju vječnu radost! Pokoj vječni, daruj im Gospodine! Amen.

Iz franjevačkog i redovničkog života

Održan XX. redovnički dan u franjevačkom samostanu na Humcu

Redovnički skup otvorio je predsjednik KVRPP-a BiH fra Miljenko Šteko, a predavanja su održali fra Mijo Džolan, OFM-Sarajevo i doc. dr. Arta Dodaj iz Mostara.

U organizaciji Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine (KVRPP BiH) održan je u subotu 9. rujna u franjevačkom samostanu i župi sv. Ante Padovanskoga na Humcu (Ljubuški) XX. redovnički dan o temi „Redovnici i redovnice u službi pomirenja“.

Otvarami skup, na kojem je sudjelovalo 220 redovnika i redovnica, predsjednik Konferencije viših redovničkih poglavara i poglavarica Bosne i Hercegovine i provincialni Hercegovačke franjevačke provincije dr. fra Miljenko Šteko zaželio je svima dobrodošlicu. Nazočne je pozdravio, u ime biskupa Bosne i Hercegovine,

banjolučki pomoćni biskup Marko Semren, koji je sve sudionike pozvao na evanđeosku ljubav, nadvlađevanje zla i stvaranja dobra poput svjedoka vjere, dvjestotinjak redovnika i redovnica ubijenih kao žrtve komuni-stičkoga režima u Bosni i Hercegovini te su svojom žrtvom dali veliki doprinos procesu pomirenja.

U ime domaćina, sudionike je pozdravio gvardijan fra Dario Dodig izrazivši radost što se ovogodišnji Redovnički dan održava u okrilju njihove franjevačke zajednice. Skup je moderirala s. Zdenka Kozina, provincijska predstojnica Školskih sestara franjevki Provincije Svetе obitelji. Prvo predavanje „Redovnici i redovnice u službi pomirenja“ (teološki vidik) održao je fra Mijo Džolan, član Franjevačke provincije Bosne Srebrene.

U svom predavanju je istaknuo kako „Pomirenje koje kao redovnici i redovnice možemo ponuditi ne nalazimo u sebi ni u nekim intelektualnim spoznajama, već otkrivanjem milosti Božje koja je u Kristu već djelatna za nas i za svijet, uspostavljajući ono najvažnije, pomirenje: Bog nas sa sobom pomiruje, bezuvjetno, univerzalno, dok još bijasmo grešnici i neprijatelji.“ A sve je od Boga koji nas sa sobom pomiri po Kristu i povjeri nam službu pomirenja. Jer Bog je u Kristu svijet sa sobom pomirio ne ubrajajući im opačina njihovih i polažući u nas riječ pomirenja“ (2 Kor 5,18-19).“ Govoreći o navještaju Kristova mira, predavač je kazao kako ne treba omalovažavati ni jednu dimenziju mira kao međuljudske, društvene i političke činjenice, ali da bi netko mogao biti nositelj, navjestitelj mira, instrument mira i pomirenja mora se dogoditi obraćenje na osobnoj razini. Staviti svoje iskustva, svoju priповijest u priповijest o Isusovu životu, križu, smrti i uskrsnuću te početi živjeti mir iz toga susreta.

Parafrazirajući razmišljanje fra Ante Vučkovića (‘Putokazi sreće’, str. 81-82) o razlici između promjene mišljenja i promjene života i kako se to reflektira na tematsko pitanje, u službi pomirenja, predavač je naglasio: „Presudan je odnos s Bogom. Kad čovjek uđe u odnos s Bogom on ne mijenja tek mišljenje, on mijenja život. Isus tu promjenu života naziva

obraćenje. ‘Obratite se jer približilo se kraljevstvo nebesko’ (Mt 4,17). Glede poslanja pomirbe, Isus poziva ljude u novi odnos s Bogom, odnos koji daje smjer, obraća te kad je u pitanju mir i pomirenja ne troši se u teorijama o miru i polemikama tko ima pravo. Mir je odnos s osobom Isusa Krista, s Bogom. U kršćanskoj teologiji pomirenje se uglavnom shvaća kao restauracija Božjeg reda. Tako i Augustin opisuje mir kao poredak stvari u pravom redu i u pravim odnosima. Biti instrument mira na Isusov način znači poći ‘bez kese i torbe’, bez instrumenata moći, već samo s jednim iskustvom da smo obdarjeni mirom, odnosom koji nas mijenja i pokreće. To duboko osobno iskustva naći će svoju metodologiju nastupa, sudjelovanja u pomirenju kroz niz postupaka ozdravljanja osobe, zajednice, društva“. Predavač je u svom izlaganju naveo pet teoloških načela mira i pomirenja (prema Robertu Schreiteru): Bog je autor pomirenja; Pomirenje počinje sa žrtvom; Bog od žrtve i počinitelja stvara ‘ novo stvorene ’; Kršćani smještaju svoje trpljenje u priповijest o Isusovom trpljenju i smrti; Pomirba se ne može ostvariti dok Bog ne bude sve u svemu.

U zaključku je fra Mijo istaknuo: „Pashalni misterij je za kršćane paradigma za proces pomirenja: to je transformacija koja nas uvodi u posve novo, neočekivano mjesto, koje i ne razumijemo nika-

da posve. 'Svidjelo se Bogu u Njemu nastaniti svu Puninu i po njemu – uspostavivši mir krvlju križa njegova – izmiriti sa sobom sve, bilo na zemlji bilo na nebesima' (Kol 1,19-20). Izvor pomirbe je izvan nas, našega iskustva, naše duševne strukture, stanja psihe, ali mi smo intimno pokrenuti u taj proces."

Drugo predavanje na istu temu (psihološki vidik) održala je doc. dr. Arta Dodaj sa Studija psihologije Filozofskoga fakulteta u Mostaru. Pomirenje je definirala kao višedimenzionalan proces koji uključuje promjene na emocionalnoj, kognitivnoj, motivacijskoj i ponašajnoj razini. Prema nalazima literature, istaknula je da se pomirenje sastoji od četiri elementa: istine, pravde, oprosta i mira, a proces pomirenja odvija se kroz četiri faze: fazu razotkrivanja, fazu odluke, radna fazu i fazu traženja smisla. U fazi razotkrivanja osoba procjenjuje koliko nemogućnost oprosta ima negativan utjecaj na njezin svakodnevni život. U fazi odluke osoba odlučuje da će oprostiti. U radnoj fazi događa se proces izmjene viđenja samoga sebe i druge strane u konfliktu.

U posljednjoj fazi osoba pokušava pronaći dublji smisao kao rezultat situacije kroz koju je prošla. Predavačica je također tijekom predavanja opisala čimbenike koji utječu na stupanj spremnosti na oprost te kazala da se pomirenje javlja kada su posramljenost i gnjev, koji često vode agresiji ili želji za osvetom, zamijenjene drugačjom emotivnom i kognitivnom osnovnom poput empatije i želje za udruživanjem. Uz emocije, istaknula je kako se jednim od važnih čimbenika nemogućnosti oprštanja mogu smatrati idealne vrijednosne norme koje postavljaju osobe i/

ili norme koji se odnose na moralne norme društva. Predavačica smatra da nezadovoljenje tih norma često dovodi do pojave krivnje (zbog procjene vlastitoga neadekvatnog ponašanja) ili stida (zbog procjene neadekvatnosti sebe) što otežava proces oprštanja.

Na kraju, navela je korake koji mogu pomoći pri oprštanju i pomirenju. Neki od koraka uključuju sljedeće: „odreći se osvete, osvijestiti svoje osjećaje, priznati i podijeliti s nekim svoju bol i povrijedenost, razumjeti i prepoznati smisao povrede te svoju ulogu u procesu oprštanja, procijeniti kakva očekivanja imamo od sebe i od drugih, otvoriti se milosti oprštanja i koristiti oprštanje kao dar koji nam čini dobro.“

Slijedila je rasprava, a zatim stanka te prigoda za sakrament pomirenja. Misno slavlje je predslavio biskup Semren u susavlju tridesetak svećenika. Mons. Semren je također izrekao homiliju. Za vrijeme euharistijskoga slavlja pjevalo je i sviralo zbor Školskih sestara franjevki hercegovačke Provincije pod ravnanjem s. Bibijane Ćurlin.

Nakon objeda, o povijesti franjevačkoga samostana na Humcu govorio je fra Žarko Ilić, a zatim su sudionici pod vodstvom gvardijana samostana mogli razgledavati franjevačku galeriju i muzej. Potom je organiziran prigodni kulturno-rekreativni program pod vodstvom fra Marina Karačića.

Oko 17 sati, uz prigodne riječi zahvale, skup je zatvorila dopredsjednica KVRPP-a BiH s. Kata Karadža.

Priopćenje sa 71. redovitog zasjedanja Biskupske konferencije Bosne i Hercegovine

Biskupska konferencija Bosne i Hercegovine održala je, 3. i 4. studenog 2017. u prostorijama Nadbiskupskog ordinarijata vrhbosanskog u Sarajevu, svoje 71. redovito zasjedanje pod predsjedanjem nadbiskupa metropolita vrhbosanskog kardinala Vinka Puljića, predsjednika BK BiH. Sudjelovali su svi članovi Biskupske konferencije te delegat Hrvatske biskupske konferencije mons. Tomislav Rogić, biskup šibenski, koji je upoznao biskupe s najvažnijim temama 55. plenarnog zasjedanja HBK održanog od 10. do 12. listopada 2017. u Zagrebu.

Tijekom zasjedanja s biskupima se susreo apostolski nuncij u Bosni i Hercegovini mons. Luigi Pezzuto. Razgovarao je s biskupima, između ostalog, o pastoralnom usmjerenu prema jačanju kulturnog identiteta vjernika katolika kroz bolje poznavanje vlastite prošlosti i kršćanskih korijena na koje se oslanja važnost ekumenskog djelovanja i međureligijskoga dijaloga u multireligijskoj stvarnosti Bosne i Hercegovine.

Pošto su saslušali izvješće biskupa banjolučkog mons. Franje Komarice o njegovim brojnim susretima tijekom nedavnog boravka u Sjedinjenim Američkim Državama, biskupi su razmišljali o načinu traženja potpora povratku prognanih i izbjeglih katolika iz BiH, a osobito iz banjolučke regije i Bosanske Posavine. Biskupi su također saslušali izvješća svojih delegata: s Redovničkog dana, održanog 9. rujna 2017. na Humcu, zatim s Međunarodnog simpozija o temeljnim odredbama o svećeničkom odgoju i izobrazbi Ratio Fundamentalis Institutionis Sacerdotalis koji je održan od 4. do 7. listopada 2017. u Castel Gandolfo pokraj Rima, sa zasjedanja Međunarodne BK, održanog 24. i 25. listopada 2017. u Novom Sadu, te s plenarnog zasjedanja Vijeća europskih biskupskih konferencija (CCEE), održanog od 27. rujna do 1. listopada 2017. u Minsku u Bjelorusiji.

Razmotriviši Poruku pape Franje za 1. Svjetski dan siromašnih od 13. lipnja 2017., biskupi podsjećaju

sve članove biskupijskih zajednica u Bosni i Hercegovini na želju Svetoga Oca „da kršćanske zajednice, u tjednu koji prethodi Svjetskom danu siromašnih, koji ove godine pada na 19. studenoga, to jest Trideset i treću nedjelju kroz godinu, ulože napore kako bi omogućili trenutke susreta i prijateljstva, solidarnosti i konkretne pomoći“. Podsjećaju sve članove krajevne Crkve u Bosni i Hercegovini na svakovrsnu oskudicu u teškim ratnim vremenima te s papom Franjom potiču da Svjetski dan siromašnih „postane snažan podsjećaj našoj vjerničkoj savjeti, omogućujući nam sve više rasti u uvjerenju da nam dijeljenje sa siromasima omogućuje shvatiti najdublju istinu evandelja“. Budući da se Nedjelja Caritasa već godinama u biskupijskim zajednicama obilježava na Treću nedjelju Došašća, biskupi su odlučili da se te nedjelje u predbožićnom vremenu darivanja nastave organizirati i provoditi konkretne karitativne akcije pomoći siromašnima i potrebnima. Tako će se i cijela Crkva u Bosni i Hercegovini molitveno i na druge načine uključiti u Papinu inicijativu za Svjetski dan siromašnih, a na Nedjelju Caritasa u Treću nedjelju Došašća nastaviti organizirati konkretne akcije pomoći siromašnim i potrebnima.

U skladu s temeljnim odredbama BK BiH za televizijski, radijski i internetski prijenos liturgijskih slavlja, biskupi su odlučili „ustanoviti stručno tijelo koje će u suradnji s pojedinim predstavnicima biskupija i provincija te s vodstvom programa religijske kulture javnih televizija i radija na razini BiH, odnosno mjerodavnih tijela medijskih kuća, izraditi godišnji raspored prijenosa liturgijskih slavlja, pazeći na zastupljenost svih krajeva BiH te vodeći brigu o posebnim slavlјima i prigodama“.

Pošto su razmotrili apostolsko pismo u obliku motuproprija pape Franje Magnum principium u vezi s pripremom i odobravanjem prijevodâ bogoslužnih

knjiga, biskupi su dali potrebne smjernice Vijeću za liturgiju BK BiH imajući u vidu Papine riječi da se „ne smije zaboraviti ni pravo ni dužnost biskupske konferencije koje, zajedno s biskupskim konferencijama krajeva u kojima se govori istim jezikom i sa Apostolskom Stolicom moraju zajamčiti i odrediti da se, čuvajući karakter svakog pojedinog jezika, potpuno i vjerno čuva smisao izvornog teksta i da prevedene bogoslužne knjige, i nakon prilagodbi, uvijek jasno odražavaju jedinstvo rimskog obreda“.

Nakon što su upoznati s dugogodišnjim neuspješnim traženjem lokacije za izgradnju katoličke crkve u župi Banjolučke biskupije Drvar, srušene nakon Drugog svjetskog rata, biskupi pozivaju mjerodavne vlasti da napokon riješe to pitanje i omoguće katoličkoj zajednici u tom gradu da ima svoju crkvu.

Također izražavaju očekivanje da mjerodavne vlasti u Goraždu i Zvorniku dadnu lokacije za ponovnu izgradnju katoličkih crkava srušenih tijekom ili nakon Drugog svjetskog rata. U petak, 3. studenog 2017. u 18 sati biskupi su slavili Svetu misu u katedrali Srca Isusova. Predsjedao je kardinal Puljić, a prigodnu propovijed uputio je dopredsjednik Biskupske konferencije BiH mons. Tomo Vukšić, vojni biskup u BiH.

U subotu, 4. studenog biskupi su slavili Euharistiju u kapeli Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa i susreli se s bogoslovnom zajednicom. Predsjedao je kardinal Puljić, a prigodnu propovijed uputio je biskup Rogić.

Sarajevo, 4. studenog 2017., Tajništvo BK BiH

Vatikan

Papica Franjo s članovima franjevačke obitelji

(Vatikanski radio) Otvorite svoje srce i zagrlite gubavce našega doba – rekao je papa Franjo obraćajući se skupini od oko 400 članova franjevačkih obitelji Prvoga i Trećega samostanskog reda svetoga Franje, koje je 23. studenoga primio u Apostolskoj palači u Vatikanu. Hvala vam za to što jeste i za to što radite, posebice za najsirošnije i one u najvećim nevoljama – kazao im je Papa, upravljujući svoj pozdrav svoj braći franjevcima koji žive i rade u cijelom svijetu, koje se – kako je rekao Papa – sve jednako naziva „manjima“, po izričitoj želji svetoga Franje, i prema logici lišavanja svih zemaljskih dobara kako bi se potpuno posvetili Bogu.

Franjevačka je „malenost“, dakle, prije svega mjesto susreta i zajedništva s Bogom – istaknuo je Papa. Po mišljenju svetoga Franje čovjek nema ničega svoga osim vlastitoga grijeha, a vrijedi onoliko koliko vrijedi pred Bogom i ništa više. Budite stoga pred Bogom – dodao je Papa – poput djeteta koje je ponizno i puno povjerenja, svjesno vlastitoga grijeha. I pazite na duhovni ponos, na farizejski ponos; on je gori od svjetovnosti – upozorio je Sveti Otac. Potrebna je duhovnost vraćanja Bogu – objasnio je – i to prema evanđeoskoj logici dara koji nas vodi da izidemo iz sebe kako bismo se susreli s drugima i primili ih u svoj život. Zbog toga je važno izbjegavati sva ponašanja nadmoći. To znači iskorijeniti površni sud o drugima i ogovaranje iza njihovih leđ – objasnio je Papa te dodao da to stoji i u ‘Opomenama svetoga Franje’. Valja odbaciti napast da se autoritet rabi kako bi se podčinilo druge; valja izbjegavati ‘naplaćivanje’ uslugâ koje činimo drugima, dok one koje drugi čine nama smatramo dužnim; i valja ukloniti od sebe srdžbu i nemir zbog bratova grijeha – napomenuo je papa Franjo. Sveti je Otac potom podsjetio braću franjevcu da bez milosrđa nema ni bratstva ni malenosti, a budući da su po pravednosti priznata pravâ svakoga pojedinačno, ljubav koja nadilazi ta pravâ poziva na bratsko zajedništvo – rekao je te objasnio – jer nisu pravâ ta koja vi volite, nego braću koju trebate prihvati u poštovanju, razumijevanju i milosrđu.

Braća su važna, a ne strukture – istaknuo je Papa. Važno je, osim toga, da svatko obavi ispit savjesti o svom načinu života; – napomenuo je Sveti Otac – o troškovima, o tomu kako se oblači, o tomu što smatra važnim, o svojem posvećivanju drugima, o bijegu od duha pretjerane brige o sebi, te o vlastitom bratstvu. Dopustite da u vaš život uđu maleni našega vremena, svi oni koji žive na životnim periferijama, koji su lišeni dostojanstva, a i svjetlosti evanđelja: to su marginalizirani, muškarci i žene koji žive na našim ulicama, parkovima ili postajama; tisuće nezaposlenih, mlađih i odraslih; brojni bolesni koji nemaju pristup potrebnom liječenju; brojne napuštene starije osobe; zlostavljane žene; migranti koji traže dostojan život...

Na kraju je papa Franjo istaknuo dobro svega stvoreno-ga, dobro Zemlje, te pozvao franjevce da joj posvete posebnu brigu, i to nadilazeći bilo kakvu gospodarsku računicu i nerazumno romantiku, te uvijek misleći na usku vezu koja postoji između siromašnih i krhko-sti planeta, između gospodarstva, razvoja, brige za stvoreno i siromašnih. Znamo da se danas ta naša sestra i majka buni, jer se osjeća zlostavljanom. Pred općim propadanjem okoliša, molim vas da kao sinovi asiškoga Siromaška uđete u dijalog sa svim stvorenim – rekao je na kraju papa Franjo.

Vatikan, 23. studenoga 2017.

Vijesti

Obilježena 50. obljetnica djelovanja časnih sestara na Kočerinu

Župa Kočerin u subotu, 23. rujna, obilježila je obljetnicu 50 godina službe časnih sestara na Kočerinu. Svečanost je započela misnim slavlјem koje je predslavio provincijal fra Miljenko Šteko uz koncelebraciju dvanaest svećenika. Na svetoj misi pjevalo je zbor časnih sestara. Nakon svete mise bila je upriličena svećana akademija. U glazbenom dijelu nastupila su četiri zbora koja djeluju u župi Kočerin.

Prigodne govore uputili su: s. Zdenka Kozina, provincijalka, fra Mario Knezović, župnik, s. Abela Banožić, kućna predstojnica i fra Petar Krasić, bivši kočerinski župnik. Svoja sjećanja prenijela je i

s. Majda Ravlić koja je prva došla na službu u Kočerin 1967. Tom slavlju nazočile su brojne časne sestre koje su djelovale u župi, a i one rodom iz župe.

Sestrama su uručene prigodne zahvalnice, a djeca su u scenskoj izvedbi uprisutnila svaku sestru koja je u župi djelovala. Program je vodila Sanja Pehar, urednica Radiopostaje Mir Međugorje.

Nakon svete mise i akademskoga čina zajedništvo je nastavljeno pred crkvom gdje je bio priređen domjenak za vjernike i duhovna zvanja.

Široki Brijeg: Priredba u povodu 100. obljetnice odlaska gladne djece iz Hercegovine u Slavoniju

Na inicijativu fra Dane Karačića, duhovnoga asistenta FSR-a na Širokom Brijegu, u velikoj samostanskoj dvorani članovi mjesnoga bratstva FSR-a i Medijske sekcije Frame 25. listopada 2017. obilježili su tu jedinstvenu obljetnicu u obliku narativa o fra Didakovom životu i radu s dva kratka dramska prikaza odlaska gladne djece u Slavoniju.

Tekst je napisala profesorica Mirela Lovrić, članica FSR-a - Široki Brijeg. Što se sve zbivalo te večeri na Širokom Brijegu možda se najbolje može razabratiti iz uvodnih riječi koje je napisao fra Dane Karačić, duhovni asistent FSR-a - Široki Brijeg.

Godina 1917. Nezapamćena suša i ljuta glad harali su našom dragom Hercegovinom. Posebno se bič smrti od gladi nadvrio nad djecom. Stanje se činilo gotovo bezizlaznim. Nebo visoko, car daleko, mlađi ljudi sposobni za rad na ratištima diljem Europe, zemlja od suše spaljena nije mogla dati nikakva roda, a ljuta glad se uvukla u sve pore života. „Otc Hercegovine“ fra Didak Buntić neusporedivom upornošću i ljubavlju prema svome napačenom puku očajnički je kucao na sva vrata moći. Nažalost najčešće su bila zatvorena, a moćnici gotovo nezainteresirani ili su davali samo mrvice. Jedini put spasa je bio put u plodnu Slavoniju. Fra Didak sa svojim suradnicima, uvjerivši državne vlasti da izdaju potrebnu suglasnost, izveo je jedinstvenu pothvat u našoj povijesti. Tisuće gladne djece smjestio je po imućnim obiteljima u Slavoniji, Srijemu, Bačkoj i Banatu i tako ih spasio od sigurne smrti. Hercegovačka franjevačka provincija je tu obljetnicu, jedinstvenu u njezinu povijesti, a možemo reći, i povijesti franjevačkoga reda, obilježila u Zagrebu i Mostaru: akademijama, koncertima, te kulturnim i društvenim manifestacijama.

Fra Didak je, međutim, najveći dio svoga života i zadivljujućega djelovanja proveo na Širokom Brijegu.

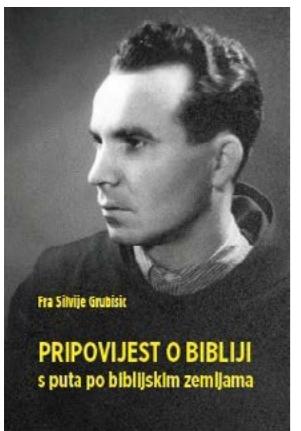
Tu je, zapravo, sve i počelo. Fra Didak i Široki Brijeg sa svim onim što imaju i znače su toliko povezani i međusobno isprepleteni da možemo jednostavno reći: „Fra Didak je Široki Brijeg i Široki Brijeg je fra Didak.“ Stoga smo mi članovi FSR-a i FRAM-e željni također skromno obilježiti tu jedinstvenu obljetnicu narativom o fra Didakovu životu i radu s dva kratka dramska prikaza odlaska gladne djece u Slavoniju.

Željeli smo da to bude naš mali doprinos i znak zahvalnosti za sve što je fra Didak učinio za Široki Brijeg i cijelu Hercegovinu. Ovaj nastup je potpuno amaterski, i u pripremi i u izvedbi. Pripremali su ga fra Dane Karačić, duhovni asistent i profesorica Mirela Lovrić, članica FSR-a s 34 odrasla sudionika i dvadesetak djece. Neki od sudionika su prvi put progovorili javno, pa možete shvatiti njihovu bojanjan i tremu, ali u tu izvedbu uloženo je jako mnogo truda i ljubavi. Jedino je izvrsni scenarij izšao iz uma i pera članice FSR-a širokobriješkoga bratstva, profesorice Mirele Lovrić. Samostanska dvorana je bila premala da primi sve zainteresirane, tako da su mnogi sjedili po podu. Dojmovi su bili izvrsni, što se najbolje moglo vidjeti po dugotrajnom pljesku od nekoliko minuta, vidljivoj empatiji i brojnim suzama uz povike: „Ovo treba dati ponovno i to u velikoj dvorani u gradu.“ Vidjet ćemo.

Hvala svim izvođačima na velikom trudu, roditeljima koji su dovodili malu djecu i satima pratili njihove probe i nastup, profesorici Mireli Lovrić na izvrsnom tekstu i trudu u pripremi, svima koji su nam omogućili odjevne predmete da smo i na taj način mogli dočarati vrijeme u kojem se to zbivalo, te Anti Hrkaću na velikim plakatima širokobriješke crkve, hrasta ispred njih i vlaka za prijevoz djece.

Š. Brijeg, u listopadu 2017.
Fra Dane Karačić

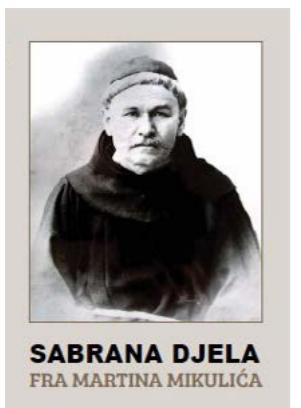
Recipe 19

Nakladnički niz RECIPE Hercegovačke franjevačke provincije objavio je knjigu pod brojem 19: Fra Silvije Grubišić, Priopovijest o Bibliji, s puta po biblijskim zemljama. Knjigu je priredio fra Ante Marić; Nakladnik je Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM i Franjevačka knjižnica Mostar; Za nakladnika je dr. fra Miljenko Šteko, provincijal; Odgovorni urednik je fra Ante Marić, knjižničar; Računalni unos 1. izdanja uradio je u vrijeme Postulature i Novicijata Fra Antonio Primorac; Lekturu potpisuju Josipa Šunjić i Monika Zadro; Priprava i tisak: FRAM – ZIRAL, Mostar! ©Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM.

Knjiga ima Kazalo imena i mjesta; slikovni prilog je priredio fra Ante Tomas. Knjiga broji 479 stranica.

Recipe 20

Nakladnički niz RECIPE Hercegovačke franjevačke provincije objavio je knjigu pod brojem 20: Sabrana djela fra Martina Mikulića. Knjigu je priredio dr. fra Robert Jolić. Nakladnik je Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM i Franjevačka knjižnica Mostar; Za nakladnika je dr. fra Miljenko Šteko, provincijal; Odgovorni urednik je fra Ante Marić, knjižničar; Lekturu potpisuje dr. Irina Budimir; Korektura dr. fra Robert Jolić; Fotografije, Arhiv Hercegovačke franjevačke provincije (fra Ante Tomas) i fra Robert Jolić; Prijelom potpisuje Marijana Pekas; Tisak Franjevačka tiskara FRAM – ZIRAL, Mostar; ©Hercegovačka franjevačka provincija Uznesenja BDM.

Knjiga ima Rječnik manje poznatih riječi i broji 575 stranica.

Roman fra Ante Marića „Plaću li jeleni?“

Roman „Plaću li jeleni“ potresna je priča iz tužne povijesti Hercegovine i gladi koja je tih godina Prvoga svjetskog rata nemilo kosila ljude u Hercegovini. Priča je o ljubavi i obitelji, o fratu i narodu. U impresumu romana fra Ante Marića, „Plaću li jeleni?“ stoji: KNJIŽNICA NAŠIH OGNJIŠTA, Knjiga 224; Nakladnik: Naša ognjišta – Tomislavgrad; Za nakladnika: fra Gabrijel (Pero) Mioč; Urednik: Mario Vasilj Totin; Lektura i korektura: Zdravka Šilić; Fotografija na naslovnicu: fra Bruno Adamčik (snimljena 25. 7. 1939.); Grafička obrada: Shift Brand Design, Mostar. Tisak: Suton – Široki Brijeg.

Predstavljanje knjige fra Silvije Grubišića

za tu vrijednu knjigu. Fra Silvije Grubišić rođen je u Bobanovoj Dragi, u općini Grude 1910. Preminuo je u West Allisu u SAD-u 1985. godine. Knjigu „Priopovijest o Bibliji s puta po biblijskim zemljama“ napisao je nakon hodočašća po krajevima današnjega Bliskog istoka odnosno po zemljama koje se spominju u samoj Bibliji na kojem je bio godine 1966. Sama knjiga je izšla 1968.

Taj je prijepis njegove knjige prvo izdanje na ovim prostorima. Fra Silvije Grubišić je zaređen za svećenika 1935. godine nakon školovanja u Italiji i Hercegovini te uskoro odlazi, nakon odsluženja vojnoga roka, u Ameriku. Iako veoma poznat u franjevačkim krugovima, taj je svećenik bio do sada manje poznat u puku, a o njegovom djelovanju najviše se ističu prijevod Mojsijevoga Petoknjižja na hrvatski jezik, starozavjetni relevantni prijevodi s biblijskih jezika koji se i danas koriste, kao pisca knjige „Od pradomovine do domovine“ u kojoj istražuje podrijetlo dijela Hrvata s područja nekadašnje Perzije, a isto tako je bio veoma aktivan u političkom djelovanju u smislu lobiranja za hrvatski narod u bivšoj Jugoslaviji u kojem je stizao i do Bijele kuće.

Kao dio kulturne manifestacije „Kulturna jesen i 12. Dani Matice hrvatske Grude“, ususret blagdanu Svih svetih u Gorici je u petak 27. 10. 2017. u 19 sati u prepunoj staroj crkvi sv. Stjepana Prvomučenika predstavljena knjiga fra Silvije Grubišića „Priopovijest o Bibliji s puta po biblijskim zemljama“ u nakladi Hercegovačke franjevačke provincije Uznesenja BDM i Franjevačke knjižnice Mostar, nakladnički niz RECIPE 19. Marko Čuljak, fra Silvije pranećak, na početku je govorio o fra Silviju i o samoj knjizi. Zahvalio je svima u ime rodbine

Na predstavljanju je sudjelovao fra Ivan Ševo, vikar Hercegovačke franjevačke provincije, koji je govorio o tiskarskoj djelatnosti na prostoru BiH, a na osobit način o franjevačkoj tiskarskoj djelatnosti kroz stoljeća kao i o tome kako se ta djelatnost prenijela u SAD i Kanadu gdje je djelovao i fra Silvije.

Fra Ante Marić je kao odgovorni urednik provincijskoga nakladničkog niza RECIPE i priređivač te knjige spomenuo fra Silvije životopis i njegove djelatnosti kao urednika više časopisa što su izlazili na prostoru SAD-a i Kanade. Kao što je fra Ante Marić istaknuo, osim što je fra Silvije djelovao kao svećenik „po danu, noćima je učio hebrejski, grčki i latinski jezik do savršenstva, jer je jedino tako netko i mogao biti prevoditelj Starog zavjeta i mogao objaviti prijevod Biblije i nazvati je Hrvatska Biblija“, kako je naslovljena.

Prisutni su imali prigodu sudjelovati u još jednoj adekvatno pripremljenoj kulturnoj večeri u organizaciji MH Grude uz suradnju Bratovštine Sv. Stjepana Prvomučenika Gorica – Sovići koju su pjesmom obogatili i momci iz klape Bratovština, a cijeli program je prikladno vodila Zorana Grizelj.

Afjeli jednu, pa sagradili dvije crkve u Africi

Hrvatska katolička misija Solothurn u Švicarskoj ima svoj moto „Što će ti vjera, ako ne rađa dobrom djelima“ (Sv. Jakov apostol). Uz raznolike i redovite karitativne djelatnosti za domovinu, kao što su studentske stipendije i svake godine gradnja barem jedne kuće siromašnoj obitelji, misija Solothurn u Centralnoj Švicarskoj je okrenuta i potrebama siromašnih i proganjениh kršćana po svijetu. Tako je u posljednje dvije godine sagradila dvije crkve u Africi, točnije u mjestima Kipukwe i Nkolomone u Kongu. Već su obje pokrivenе i izrađuju se iznutra. Na tom ogromnom području do kraja ovoga ljeta djelovala su trojica hrvatskih misionara. Poslove oko izgradnje crkava vodio je fra Filip Sučić, a s njime su bili još fra Ante Kutleša i fra Pere Čujić. Oni su upravo nakon

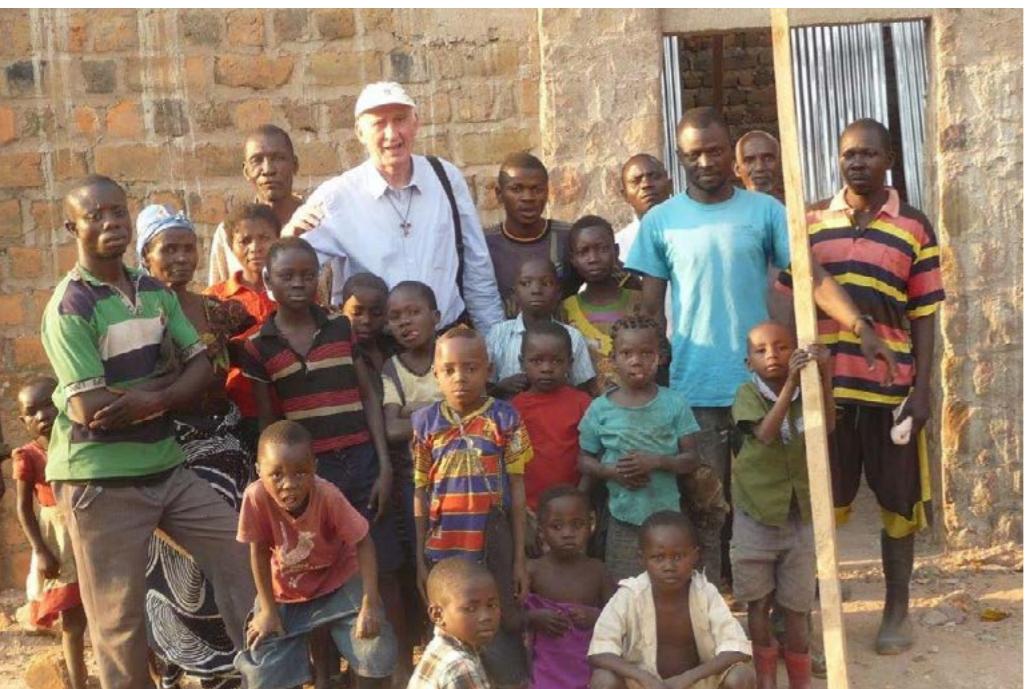
dugih i teških, a radosnih i uspješnih godina završili svoj misionarski život u Kongu i vratili se u svoju Hercegovačku franjevačku provinciju. U svom misionarskom djelovanju odgajali su i duhovnoga pomladak, pa su tako svoje misije predali svojoj domaćoj „crnoj“ braći. Odredba da se sve preda domaćim pastoralnim snagama javljena je prije pet godina, točnije u Generalnoj kuriji

u Rimu u srpnju 2012. godine. Vjernici Hrvatske katoličke misije Solothurn tim su neizmjerno razveselili i iznenadili mlade kršćanske zajednice u tom jednom od najsiromašnijih krajeva svijeta. Zbog misionara koji su djelovali s njima desetljećima, ti mahom mlađi kršćani s brojnom djecom više znaju za Hrvatsku, nego za Švicarsku. Neobično je bilo gledati kojim su žarom

vjernici misije Solothurn prihvatali ideju njihova misionara fra Šimuna Šite Čorića! Naime, plan je bio da se darovima vjernika u misiji sagradi crkva u mjestu Kipukwe, a onda su ljudi darovali toliko novca da je dotecklo za granu još jedne crkve, one u pustom mjestu Nkolomone. „Kumovi crkava“ bili su Mato i Kata Jurkić za Kipukwe te Luka i Marija Stanković za Nkolomone.

Značajne svote novca dali su još dviјe anonimne osobe te obitelji Franjo i Marija Vugdelija i Zlatko i Kajka Daidžić. Gradnjom crkava u Africi nemalo smo iznenadili i odgovorne u katoličkoj crkvi u Švicarskoj, pa su već više puta istaknuli da ta hrvatska misija sa svojim djelovanjem može biti primjer švicarskim kršćanima.

(S.Š.Čorić)

Fra Milan Lončar - turistički veleposlanik dobre volje za Izrael

Na hodočašću u Svetu Zemlju od 17. do 24. listopada ove godine, u subotu, 21. listopada, u Franjevačkom samostanu u Ein Karem, a posredstvom turističke agencije Jerusalem Tours, koju vodi gospođa Berta Zeškic Belson, izraelski ministar turizma Yariv Levin udjelio je fra Miljanu Lončaru posebno priznanje i imenovao ga turističkim veleposlanikom dobre volje za Izrael. Koliko je nama poznato takvo priznanje se rijetko dodjeljuje. Što je to ponukalo ministra Levina da fra Miljanu udijeli posebno priznanje? Fra Milan je prvi put bio u Svetoj Zemlji u lipnju 1983. godine. Od tada pa sve do najnovijih dana fra Milan gotovo svake godine hodočasti u Svetu Zemlju.

Ispočetka je bio duhovna pratnja na hodočašćima koje bi drugi organizirali, prvenstveno za Nijemce i Švicarce, a kasnije je svu organizaciju hodočašća preuzeo u svoje ruke. Jasno je da je u Izraelu imao svoga poslovnog partnera s kojim izvrsno surađuje još od 1994. godine. Sve je to poznato izraelskim sigurnosnim službama. Budući da nikada nije bilo ni najmanjih problema na tim putovanjima, i da je sve uvijek profesionalno rađeno, država Izrael je zaključila da takav rad treba nagraditi. To se dalo naslutiti još prije nekoliko mjeseci, kada su se nadležna tijela države Izrael preko gore navedene agencije zanimala za još neke pojedinosti iz fra Milanova života. Očito, ne mogu sebi dopustiti da naprave pogrešku.

Predstavljanje poezije fra Mladena Rozića

(IKA) Predstavljanje poezije fra Mladena Rozića održano je u srijedu 29. studenoga u čitaonici Narodne knjižnice Grad u Dubrovniku. Uz autora o njegovoj poeziji objavljenoj u pet knjiga govorili su don Ilijan Drmić, profesor hrvatskog jezika i književnosti i Boris Njavro, predsjednik Društva dubrovačkih pisaca. Poesiju je čitao moderator večeri Gojko Jelić, predsjednik širokobriješkog ogranka Matice hrvatske, a glazbene točke izveo je fra Marin Karačić uz gitarsku pratnju Pere Tomića.

Predstavljanje je organizirao dubrovački ogrank Matice hrvatske u suradnji s ogrankom Matice hrvatske u Širokom Brijegu. Na početku promocije okupljene su pozdravili katedralni župnik don Stanko Lasić i predsjednica dubrovačkog ogranka Matice hrvatske Slavica Stojan.

Govoreći o svojoj poeziji, autor je rekao kako je ona za njega dodir sa Stvoriteljem. Istaknuo je i kako „trebamo biti takvi ljudi koji će u ovu stvarnost unositi ljubav, a da bismo to činili trebamo je prije sami imati“. „Kad ljubavi nema onda nema ni lijepo rijeći“, rekao je te dodaо kako se u ljudskim srcima nalazi cijeli svijet, a „ovdje na zemlji smo zato da pokažemo svoje srce i sve ono što u njemu ima“.

Fra Mladen Rozić se povremeno javlja sa svojim pjesmama u časopisu „Vitko“ što ga tiska Matice hrvatske sa Širokog Brijega i glasili „Stazama sv. Franje“. Više njegovih pjesama je uglazbljeno i izvedeno na Zlatnoj harfi. Pisao je pjesme pod pseudonimom za nekoliko nosača zvuka (CD) duhovne glazbe. Prvu zbirku pjesama objavio je 2014. godine pod nazivom „Put iz sna“. Napisao je još zbirke „Dodir neba“ (2015.), „Cjelov života“ (2016.), „Put riječi“ (2017.). Autorov poetski govor jest o Bogu, o svijetu i čovjeku. Poetski govor je jedna vrsta proročkog govora. Svijet je takav kakav jest, ali je potrebno napraviti zaokret u ovoj našoj stvarnosti ukoliko se hoće živjeti u skladu s Božjom voljom.

Adresar

RASPORED OSOBLJA

PROVINCIJALAT

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-525
faks: (036) 333-526
www.franjevci.info
mostar@franjevci.info

PROVINCIJAL

fra Miljenko Šteko

VIKAR PROVINCIIJE

fra Ivan Ševo

DEFINITORI

fra Mijo Pinjuh
fra Željko Grubišić
fra Miljenko Stojić
fra Ljubo Kurtović
fra Sretan Čurčić

SLUŽBE

TAJNIK

fra Stanko Čosić

EKONOM

fra Mate Dragičević

IZASLANIK ZA BRAĆU U ŠVICARSKOJ

fra Ivan Prusina

TAJNIK ZA EVANGELIZACIJU I MISIJE

fra Ljubo Kurtović

TAJNIK ZA FORMACIJU I STUDIJE

fra Ivan Landeka ml.

MODERATOR TRAJNE FORMACIJE

fra Ivan Dugandžić

ODGOJITELJ POSTULANATA I SKRB ZA SJEMENIŠTARCE

fra Iko Skoko

POMOĆNI ODGOJITELJ POSTULANATA

fra Mate Dragičević

ODGOJITELJ NOVAKA

fra Stanko Mabić

POMOĆNI ODGOJITELJ NOVAKA

fra Stipan Klarić

ODGOJITELJ BRAĆE S JEDNOSTAVNIM ZAVJETIMA

fra Ivan Landeka ml.

POMOĆNI ODGOJITELJ BRAĆE S JEDNOSTAVNIM ZAVJETIMA

fra Josip Serđo Čavar

POVJERENIK ZA SVETU ZEMLJU

fra Milan Lončar

VICE POVJERENIK ZA SVETU ZEMLJU

fra Antonio Šakota

DUHOVNI ASISTENT OFS-A I FRAME

fra Antonio Šakota

PROMICATELJ DUHOVNIH ZVANJA

fra Antonio Šakota

VICEPOSTULATURA "FRA LEO PETROVIĆ I 65-ORICA SUBRAČE"

fra Miljenko Mića Stojić, vicepostulator

VIJEĆA I POVJERNSTVA

VIJEĆE ZA DUHOVNOST

fra Danko Perutina, pročelnik
Članovi Vijeća: Gvardijani

TAJNIŠTVO ZA EVANGELIZACIJU I MISIJE

fra Ljubo Kurtović, tajnik
i promicatelj evangelizacije
Članovi Vijeća: Župnici župa povjerenih Provinciji

TAJNIŠTVO ZA FORMACIJU I STUDIJE

fra Ivan Landeka ml., tajnik
Članovi: Odgojitelji

VIJEĆE ZA EKONOMIJU

fra Mate Dragičević, pročelnik
Članovi: Provincijski i samostanski ekonomi

VIJEĆE ZA INFORMIRANJE, KULTURNO-ZNANSTVENU I IZDAVAČKU DJELATNOST

fra Ivan Ševo, pročelnik
fra Ivan Dugandžić
fra Mirko Bagarić
fra Ante Marić
fra Robert Jolić
fra Miljenko Mića Stojić

VIJEĆE ZA KARITATIVNU I SOCIJALNU DJELATNOST

fra Željko Grubišić, pročelnik
fra Jozo Radoš
fra Dragan Ružić
fra Nikola Rosančić
fra Iko Skoko
fra Sretan Čurčić

VIJEĆE ZA KULTURNO-POVIJESNU BAŠTINU, GRADITELJSTVO I SAKRALNU UMJETNOST

fra Ivan Ševo, pročelnik
fra Danko Perutina
fra Tomislav Puljić
fra Sretan Čurčić
fra Dario Dodig
fra Ferdo Boban
fra Svetozar Kraljević
fra Ivan Boras

VIJEĆE ZA PRAVDU, MIR I SKRB ZA SVE STVORENO

fra Miljenko Mića Stojić, pročelnik
fra Mario Knezović
fra Iko Skoko
fra Dane Karačić
fra Mate Logara
fra Stipe Marković

VIJEĆE ZA PASTORALNU SKRB NA PROMICANJU DUHOVNIH ZVANJA

fra Antonio Šakota, pročelnik
Duhovni asistenti Frame

POVJERENSTVO ZA OČUVANJE SPOMEN-MJESTA

fra Miljenko Mića Stojić, pročelnik
fra Tomislav Puljić
fra Ivan Ševo
fra Mate Dragičević
fra Slavko Soldo

USTANOVE

MIR I DOBRO, službeno glasilo
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-525
faks: (036) 333-526
mostar@franjevci.info
www.franjevci.info

Odgovorni urednik
fra Miljenko Šteko, provincijal

Glavni urednik
fra Stanko Čosić, tajnik Provincije

EKONOMAT
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat@franjevci.info

Ekonom: fra Mate Dragičević

ARHIV
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 333-488
faks: (036) 333-489

Arhivar: fra Filip Sučić

KNJIŽNICA
Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 334-237
knjiznica@franjevci.info

Knjižničar: fra Ante Marić

BOGOSLOVI
Avenija Gojka Šuška 2
10 040 Zagreb-Dubrava
tel./faks: +387-1-29-11-931
www.fra3.net

Meistar bogoslova: fra Ivan Landeka ml.

Pomoćni meistar bogoslova: fra Josip Serđo Čavar

NOVICIJAT

Trg sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-583
novicijat@franjevci.info

Odgojitelj novaka: fra Stanko Mabić

Pomoćni odgojitelj novaka: fra Stipan Klarić

POSTULATURA

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
postulatura@franjevci.info

Voditelj postulanata: fra Iko Skoko

Pomoćni voditelj postulanata: fra Mate Dragičević

SJEMENIŠTE**FRANJEVAČKA KLASIČNA GIMNAZIJA**

Bosne Srebrenе 4
71 300 VISOKO
tel.: (032) 738-723
faks: (032) 735-753
www.fkg.edu.ba
fkg.visoko@gmail.com

Zadužen za sjemeništare: fra Iko Skoko

**VICEPOSTULATURA "FRA LEO PETROVIĆ
I 65-ORICA SUBRAĆE"**

Kardinala Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel.: 039-700-325; fax: 039-700-326
mostar@pobijeni.info
www.pobijeni.info

fra Miljenko Mića Stojić, vicepostulator

FONDOVI**FOND SOLIDARNOSTI**

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat@franjevci.info

FOND ZA ODGOJ FRATARIA

Franjevačka 1, pp 153
88 000 Mostar
tel./faks: (036) 323-223
ekonomat@franjevci.info

Pomoć bližnjemu**1. FOND "FRA SLAVKO BARBARIĆ"**
pp 29
88 266 Međugorje
tel./faks: (036) 651-549
studenti.talenti@tel.net.ba

fra Karlo Lovrić, predsjednik
fra Marinko Šakota, dopredsjednik

2. MAJČINO SELO
Ustanova za predškolski odgoj i socijalnu skrb
88 266 Bijakovići-Međugorje
tel.: (036) 653-000
faks: (036) 653-020
vita@tel.net.ba
www.mothersvillage.org

Upravno vijeće
fra Branimir Musa, predsjednik
fra Iko Skoko
fra Dario Dodig

Ravnatelj: fra Dragan Ružić

Tiskarstvo

FRAM-ZIRAL
Put za Aluminij bb
88 000 Mostar
tel.: (036) 351-281
faks: (036) 352-657
fram@fram.ba
www.fram.ba

Ravnatelj: fra Ivan Ševo

KULTURA**HRVATSKA FRANJEVAČKA ARHEOLOŠKA
ZBIRKA "SV. STJEPANA PRVOMUČENIKA"**
88 345 Sovići
tel./faks: (039) 670-294

Ravnatelj: fra Ante Marić

Kustos: fra Vinko Mikulić

FRANJEVAČKI MUZEJ "U KUĆI OCA MOJEGA"
Trg fra Grge Martića 1, 88 240 Posušje
tel: (039) 685 – 295

Ravnatelj: fra Milan Lončar

GALERIJA "MAJKA"

Trg Sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-581; 835-000

MUZEJ

Trg Sv. Ante 1
88 320 Ljubuški-Humac
tel./faks: (039) 832-581; 835-000

Voditelj galerije, muzeja i knjižnice na Humcu:
Tomo Primorac

FRANJEVAČKI MUZEJ "FRA JOZO KRIŽIĆ"

Trg Mije Čuića 2
80 240 Tomislavgrad

BRAĆA U DOMOVINI**BOSNA I HERCEGOVINA****1. HUMAC – SAMOSTAN SV. ANTE**

Trg Sv. Ante 1.
88 320 Ljubuški-Humac
tel.: (039) 833-000; 830-970
faks: (039) 830-992
www.humac.ba; info@franjevci-humac.info

Uprava

fra Dario Dodig, gvardijan
fra Ljubo Kurtović, vikar
fra Ljubo Kurtović, ekonom

Župa sv. Ante

Trg sv. Ante 1.
88 320 Ljubuški-Humac
tel.: (039) 833-000; 830-970
faks: (039) 830-992

Bratstvo

fra Dario Dodig, gvardijan
dodigdario@gmail.com

fra Ljubo Kurtović, definitor, župnik, vikar, ekonom
ljkurtovic96@gmail.com

fra Stanko Mabić, odgojitelj novaka, sam. diskret
stanko.mabic@tel.net.ba

fra Bazilije Pandžić, de familia
Stipe.Pandzic@zg.htnet.hr

fra Hadrijan Sivrić, de familia

fra Ljubo Krasić, de familia
croetljubo@aol.com

fra Radoslav Dragičević, ž. vikar

fra Žarko Ilić, de familia; urednik „Kršnog zavičaja“
krsni.zavicaj@tel.net.ba, (039) 830-982

fra Ferdo Majić, de familia

fra Dinko Maslać, rekovalescent

fra Rade Vukšić, de familia
andrija.vuksic@bluewin.ch

fra Andrija Nikić, de familia
nikic.andrija@tel.net.ba

fra Alojzije Topić, brat

fra Vlado Lončar, de familia

fra Jure Brkić, ž. vikar

fra Vlado Buntić, de familia

fra Tomislav Sablje, ž. vikar, duh. asistent OFS-a
tomislavsablje@gmail.com

fra Marin Karačić, ž. vikar, duh. asistent Frame
marin.karacic@gmail.com

fra Robert Pejićić, kandidat za đakona

Rezidencije

1. DRINOVCI - Župa sv. Mihovila Arkandela

88 344 Drinovci
tel.: (039) 672-425; faks: (039) 672-572

fra Josip Mioč, župni upravitelj, duh. asistent
OFS-a i Frame
josipmiocsljajo@gmail.com

fra Velimir Bagavac, ž. vikar
velimirbagavac@yahoo.com

Kuće i župe samostanskog okružja

1. GORICA – Župa sv. Stjepana

88 345 Sovići
tel.: (039) 670-294
zupni.ured.gorica@tel.net.ba

fra Stipe Marković, župnik, duh. asistent OFS-a
markovicstipe52@gmail.com

fra Nikola Spužević, ž. vikar, duh. asistent Frame
nikola.spuzevic@tel.net.ba

2. KLOBUK – Župa sv. Marka

88 324 Klobuk
tel./faks: (039) 845-096

fra Robert Jolić, župnik, duh. asistent OFS-a
i Frame, sam. diskret
rjolic@tel.net.ba

3. RUŽIĆI – Župa sv. Ivana Krstitelja

88 347 Ružići
tel.: (039) 674-291
www.zupa-ruzici.com

fra Tomislav Jelić, ž. upravitelj, duh. asistent Frame
ftj.too@gmail.com

4. TIHALJINA – Župa Bezgrješnog začeća BDM

88 348 Tihaljina
tel.: (039) 673-004

fra Branimir Musa, župnik, dekan, duh. asistent
Frame
branemusa@net.hr

5. VELJACI – Župa sv. Ilike Proroka

88 326 Vitina
tel.: (039) 841-801
zupni.ured.veljaci@tel.net.ba

fra Stipan Klarić, župni upravitelj, pomoći
odgojitelj novaka
stipanklaric@gmail.com

fra Alen Pajić, ž. vikar
alen.pajic88@gmail.com

fra Ivan Matijašević, ž. vikar

6. VITINA – Župa sv. Paškala

88 326 Vitina
tel./faks: (039) 841-890

fra Željko Grubišić, župnik, definitor, duh. asistent
OFS-a i Frame, sam. diskret
zeljko.grubisic@tel.net.ba

fra Petar Ljubičić, ž. vikar
fra.petar@gmail.com

2. KONJIC – SAMOSTAN SV. IVANA KRSTITELJA

Omladinska 1.
88 400 Konjic
tel./faks: (036) 730-653

Uprava

fra Ferdo Boban, gvardijan
fra Vlatko Soldo, župni upravitelj

Župa sv. Ivana Krstitelja

Omladinska 1.
88 400 Konjic
tel./faks: (036) 730-653

Bratstvo

fra Ferdo Boban, gvardijan
ferdoboban46@gmail.com

Fra Vlatko Soldo, župni upravitelj, sam. vikar, ekonom
vlatko.soldo@tel.net.ba

3. MOSTAR – SAMOSTAN SV. PETRA I PAVLA

Franjevačka 1., pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 319-688
faks: (036) 327-348

Uprava

fra Danko Perutina, gvardijan
fra Bože Milić, sam. vikar
fra Ivan Ševo, ekonom

Župa sv. Petra i Pavla

Franjevačka 1., pp 153
88 000 Mostar
tel.: (036) 319-688
faks: (036) 334-231
www.apostolskiprvaci.info
zupasvpetaipavla@gmail.com

Bratstvo

fra Miljenko Šteko, provincijal
miljenko.steko@medjugorje.hr
fra Danko Perutina, gvardijan
dperutina@gmail.com

fra Bože Milić, župnik
boze.milic@gmail.com

fra Iko Skoko, ž. vikar, odgojitelj postulanata
i sjemeništaraca, sam. diskret
iko.skoko@tel.net.ba

fra Ivan Ševo, provincijski vikar, ž. vikar, sam. ekonom
sevo.ivan@tel.net.ba

fra Mijo Križanac, brat

fra Mate Dragičević, ekonom Provincije, ž. vikar,
pomoći odgojitelj postulanata
mate.dragicevic@tel.net.ba

fra Ante Marić, ž. vikar, kapelan Masne Luke-Polja
provincijski knjižničar
fraante.maric@tel.net.ba

fra Ante Tomas, pomoćnik arhivara za fototeku
ante.tomas@gmail.com

fra Filip Sučić, provincijski arhivar
filipsucic@yahoo.com

fra Marko Jurić, ž. vikar

fra Antonio Šakota, ž. vikar, područni asistent OFS-a
i Frame, sam. diskret
tonisakota@gmail.com

fra Stanko Čosić, tajnik provincije, ž. vikar
stenx84@gmail.com

fra Robert Kavelj, kandidat za đakona

Rezidencije

1. ČERIN – Župa sv. Stjepana

88 265 Čerin
tel./faks: (036) 652-139
zupni.ured-cerin@tel.net.ba

fra Tihomir Bazina, župni upravitelj, duh. asistent
Frame
tihomir.bazina@gmail.com

fra Hrvoje Miletić, ž. vikar, duh. asistent OFS-a
miletichrvoje@yahoo.com

2. ČITLUK – Župa Krista Kralja

88 260 Čitluk
tel.: (036) (036) 642-540; 643-710
faks: (036) 640-018
zupa.citluk@tel.net.ba
fra Miro Šego, župnik, duh. asistent OFS-a, sam. diskret
miro.sego1@tel.net.ba

fra Kornelije Kordić, de familia

fra Goran Azinović, ž. vikar, duh. asistent Frame
azinus@gmail.com

Kuće i župe samostanskog okružja

1. GORANCI – Župa Uznesenja BDM

88 000 Mostar
tel.: (036) 381-102

fra Ivan Ivanda, župni upravitelj
ivan.ivanda@gmail.com

2. GRADNIĆI – Župa sv. Blaža

88 260 Čitluk
tel./faks: (036) 642-006

fra Nikola Rosančić, župni upravitelj, duh. asistent
OFS-a i Frame, sam. diskret
nikolarosancic@gmail.com

3. MEĐUGORJE – Župa sv. Jakova apostola

Gospin trg 1
88 266 Međugorje
tel.: (036) 650-206; 650-310, 651-333
faks: (036) 651-444
www.medjugorje.hr

fra Marinko Šakota, župnik
marinko.sakota@medjugorje.hr

fra Viktor Kosir, ž. vikar

fra Ivan Dugandžić, ž. vikar
ivan.dugandzic@zg.htnet.hr

fra Karlo Lovrić, ž. vikar
karlo.lovric@medjugorje.hr

fra Mladen Herceg, ž. vikar
mladen.herceg@tel.net.ba

fra Slavko Soldo, ž. vikar
slavko.soldo@tel.net.ba

fra Ante Kutleša, ž. vikar

fra Dragan Ružić, ž. vikar, ravnatelj Majčinog sela,
sam. diskret
druzic@libero.it

fra Josip Marija Katalinić, brat

fra Perica Ostojić, ž. vikar, duh. asistent Frame
pegaostojic@gmail.com

fra Zvonimir Pavičić, ž. vikar, duh. asistent OFS-a
zvonimir.pavacic@gmail.com

Samostan školskih sestara franjevki

Baraći bb
88 266 Međugorje
tel./faks: (036) 651 - 578

Duhovnik: fra Tomislav Pervan
tomislav.pervan@tel.net.ba

4. ŠIROKI BRIJEG – SAMOSTAN UZNESENJA BDM

Kardinala A. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
tel.: (039) 702-900
faks: (039) 702-935

Uprava

fra Tomislav Puljić, gvardijan
fra Stipe Biško, vikar
fra Ante Penava, ekonom

Župa Uznesenja BDM

Kardinala A. Stepinca 14
88 220 Široki Brijeg
faks: (039) 702-936

Bratstvo

fra Tomislav Puljić, gvardijan
tomislavpuljic@yahoo.com

fra Stipe Biško, župnik, sam. vikar, dekan
stipe.bisko@gmail.com

fra Ante Penava, sam. ekonom
tonipenava@gmail.com

fra Serafin Hrkać, akademik, ž. vikar

fra Vendelin Karačić, ravnatelj Fr. Galerije
franjevacka.galerija@gmail.com

fra Berislav Kutle, de familia

fra Stanko Banožić, de familia
stanko.b@bluewin.ch; stanko.banozic@hotmail.com

fra Dane Karačić, ž. vikar, duh. asistent OFS-a
fradanek@gmail.com

fra Vitomir Musa, de familia
rimotiv1@gmail.com

fra Drago Čolak, de familia

fra Ivan Kvesić, de familia

fra Ilija Šaravanja, de familia
ilija.saravanja@bluewin.ch
fra Miljenko Mića Stojić, definitor, vicepostulator,
ž. vikar
www.miljenko.info
fra Ivan Marić ml., ž. vikar
maric.iko@gmail.com

fra Dario Galić, ž. vikar
dagalic987@gmail.com

fra Augustin Čordaš, ž. vikar, duh. asistent Frame
gusta432@gmail.com

fra Jure Barišić, kandidat za đakona

Rezidencije

1. POSUŠJE - Župa Bezgrješnog začeća BDM

88 240 Posušje
tel.: (039) 681-052
faks: (039) 680-79

fra Mladen Vukšić, župnik, dekan
mladen.vuksic@tel.net.ba

fra Milan Lončar, ž. vikar, povjerenik za Sv. Zemlju
milan.loncar@tel.net.ba

fra Ante Leko, ž. vikar

fra Marko Dragičević, ž. vikar, duh. asistent OFS-a
marko.dragicevic1947@gmail.com

fra Ivan Landeka st., ž. vikar
ivan.landeka@tel.net.ba

fra Ivan Penavić, ž. vikar, duh. asistent Frame
ivanpenavic@gmail.com

fra Jozo Hrkać, kandidat za đakona

Kuće i župe samostanskog okružja

1. IZBIČNO – Župa sv. Josipa Radnika

88 220 Široki Brijeg
tel./faks: (039) 719-500

fra Robert Kiš, župni upravitelj
zupniuredizbicno@gmail.com

2. KOČERIN – Župa sv. Petra i Pavla

88 226 Kočerin
tel.: (039) 711-300

fra Mario Knežović, župnik, duh. asistent Frame
mario.knezovicc@tel.net.ba

fra Velimir Mandić, ž. vikar, duh. asistent OFS-a
gvardijanelimir.mandic@tel.net.ba

3. LJUTI DOLAC – Župa sv. Ane

88 223 Ljuti Dolac
tel./faks: (039) 713-169
zupniuredljutidolac@gmail.com

fra Ante Kurtović, župnik
fraantekurtovic@gmail.com

4. POLJA, MASNA LUKA – Kuća molitve

Kapeljana sv. Ilike Proroka
p.p. 42
88 240 Posušje
tel./faks: (039) 718-100

fra Petar Krasić, voditelj Kuće molitve

fra Vinko Mikulić, kustos Hrvatske arh. zbirke u Gorici

5. POSUŠKI GRADAC – Župa sv. Franje Asiškog

88 243 Broćanac
tel./faks: (039) 694-321
www.posuski-gradac.com

fra Valentin Vukoja, župnik, duh. asistent OFS-a i Frame
metaljke@gmail.com

6. RAKITNO – Župa sv. Ivana Krstitelja

88 245 Rakitno
tel.: (039) 692-126
faks: (039) 692-533

fra Marinko Leko, župnik, duh. asistent OFS-a
marinko.leko@tel.net.ba

7. RASNO – Župa sv. Franje Asiškog

88 342 Dužice
tel.: (039) 712-555

fra Ignacije Alerić, župni upravitelj
ignacije.aleric@gmail.com

ignacije.aleric@gmail.com

5. TOMISLAVGRAD – SAMOSTAN SV. ĆIRILA I METODA

Trg fra Mije Čuića 1
80 240 Tomislavgrad
tel.: (034) 352-091; 352-447
faks: (034) 352-808
www.samostan-tomislavgrad.info

Uprava

fra Sretan Čurčić, gvardijan
fra Slaven Brekalo, vikar
fra Mario Ostojić, ekonom

Župa sv. Mihovila Arkandela

Trg fra Mije Čuića 1
80 240 Tomislavgrad
tel.: (034) 352-091; 352-447
faks: (034) 352-808

Bratstvo

fra Sretan Čurčić, definitor, gvardijan, duh. asistent
OFS-a i Frame, koordinator 'Kuće molitve' u Masnoj Luci
sretan.curcic@tel.net.ba

fra Slaven Brekalo, župni upravitelj

fra Mario Ostojić, ekonom, ž. vikar
mario.ofm@gmail.com

fra Ante Pranjić, ž. vikar
a.pranjic@gmx.net

fra Mirko Bagarić, ž. vikar
fra.mirko.bagaric@gmail.com

fra Oton Bilić, de familia
oto.bilic@tel.net.ba

fra Pero Čuić, de familia

fra Ante Ivanković, ž. vikar

fra Gabrijel Mioč, ž. vikar

fra Klement Galić, de familia
klement.galic@tel.net.ba

fra Josip Jolić, de familia
jozo.jolic@tel.net.ba; i.: 19. ožujka

fra Radomir Krišto, brat, sam. diskret

fra Anthony Burnside, ž. vikar, sam. diskret
asburnsi@bih.net.ba

fra Mate Tadić, ž. vikar
mathetaus@gmail.com

fra Dragan Bolčić, kandidat za đakona

KUĆE I ŽUPE SAMOSTANSKOG OKRUŽJA

1. BUKOVICA – Župa sv. Franje Asiškog

80 243 Mesihovina
tel./faks: (034) 316-054

fra Mladen Rozić, župnik, sam. diskret
mladen.rozic@tel.net.ba

fra Petar Drmić, ž. vikar, duh. asistent Frame
petar.drmic@tel.net.ba

2. KONGORA – Župa Presv. Srca Isusova

80 244 Kongora
tel/fax: (034) 365-600
zupni.ured.kongora@tel.net.ba

fra Stjepan Martinović, župnik, duh. asistent Frame

3. ROŠKO POLJE – Župa sv. Ivana Krstitelja

80 247 Roško Polje
tel./faks: (034) 369-105

fra Jozo Radoš, župnik, ravnatelj „Kapi ljubavi“
duh. asistent Frame, sam. diskret

4. SEONICA – Župa Uznesenja BDM

80 343 Mesihovina
tel.: (034) 368-043
zupni.ured.seonica@tel.net.ba

fra Vinko Kurevija, župnik, dekan, duh. asistent Frame
vinko.kurevija@tel.net.ba

5. ŠUICA – Župa sv. Ante Padovanskog

80 249 Šuica
tel.: (034) 367-100

fra Mate Logara, župnik, vojni kapelan, duh. asistent Frame
matelogara@yahoo.com

HRVATSKA

Pozivni telefonski broj 00385

1. BADIJA – SAMOSTAN UZNESENJA BDM

pp 102
20 260 Korčula
tel.: +385-20-712-566
faks: +385-20-711-561

fra Mate Dragičević, zadužen za obnovu samostana

2. SLANO – SAMOSTAN SV. JERONIMA

Slanskih pomoraca 4
20 232 Slano
tel./faks: (020) 871-277

1. Slano

Slanskih pomoraca 4
20 232 Slano
tel./faks: (020) 871-277

fra Ivan Boras, upravitelj samostana, župnik
ivan.boras@tel.net.ba

fra Luka Zorić
zoriluka654@gmail.com

fra Damjan Perić, brat, ekonom
damjan.perich@gmail.com

fra Goran Čorluka, ž. vikar
corluka1@gmail.com

2. Ošje
tel.: 020 / 752-655
20 205 Topolo

fra Stipan Šarić, župni upravitelj: Ošje i Topolo
stipansaric@gmail.com

fra Ivan Marić st., župni upravitelj: Smokovljani i Lisac
imaric1967@gmail.com

3. OREBIĆ - SAMOSTAN UZNESENJA BDM
Celestinov put 6 - 20250 OREBIĆ
tel. 020 - 713 075

fra Šimun Romić, upravitelj samostana
simonrezani@gmail.com

fra Milan Jukić, brat, čuvar muzeja i galerije

4. ZAGREB – SAMOSTAN BEZGRJEŠNOG

ZAČEĆA BDM
Avenija Gojka Šuška 2
10 040 Zagreb-Dubrava
tel.: (01) 29-11-931
faks: (01) 29-11-935
www.herc-fra3.net

Uprrava

fra Svetozar Kraljević, gvardijan
fra Ivan Landeka ml., sam. vikar
fra Josip Serđo Ćavar, sam. ekonom

Bratstvo

fra Svetozar Kraljević, gvardijan, duh. asistent OFS-a
fr.svetozar@gmail.com

fra Ivan Landeka ml., odgojitelj bogoslova, sam. vikar
fraivanl@yahoo.com

fra Josip Serđo Ćavar, pomoćni odgojitelj bogoslova,
duh. asistent Frame
serdjo_cavar@yahoo.com

fra Viktor Nuić
borislav.nuic@zg.htnet.hr

fra Jozo Zovko, isповједник

fra Zoran Senjak, bolnički dušobrižnik:
Kapelanijska u Kliničkoj bolnici Dubrava
Avenija G. Šuška 6
10 040 ZAGREB
tel.: (01) 290-23-13

fra Ivica Zovko, đakon, kateheta
ivica.zovko@zg.t-com.hr

fra Frano Musić, policijski kapelan, biskupski vikar
za pastoral MUP-a i Redarstvenih službi RH
frano.music@zg.t-com.hr

KUĆE I ŽUPE SAMOSTANSKOG OKRUŽJA

1. PLAŠKI – Župa sv. Ane
Saborčanska 2
47 304 Plaški
tel.: (047) 573-353
faks: (047) 801-783

SABORSKO – Župa sv. Ivana Nepomuka
47 306 SABORSKO

fra Draženko Tomić, župnik
drazenko_t@yahoo.com

2. TOUNJ – Župa sv. Ivana Krstitelja
TRŽIĆ KAMENICA – Župa sv. Mihovila Arkandela
69 Tounj
47 264 Tounj
tel.: (047) 563-168

fra Ante Bekavac, župnik
antebekavac@gmail.com

BRAĆA U ZAPADNOJ EUROPI

AUSTRIJA
Pozivni telefonski broj 0043

ŽUPE

1. FROHNLEITEN
Hauptplatz 1
8130 FROHNLEITEN
tel.: (031) 262-488
faks: (031) 262-488-5
frohnleiten@graz-seckau.at

fra Šimun Oreč, župnik
+43-650-911-06-99

fra Dominik Ramljak, ž. vikar

2. MARIA SAAL
Tanzenberg 1
9063 MARIA SAAL

fra Franjo Vidović, profesor, rektor, župnik
fvidovic@aon.at

ITALIJA
Pozivni telefonski broj 0039

fra Ivan Sesar, generalni definitor
tel.: 06 684 91 213
email: isesar@ofm.org
Via Sta. Maria Mediatrixe 25
00 165 ROMA

fra Branimir Novokmet, student
Via Merulana 124 B
00185 ROMA
fbranekmet@gmail.com

fra Vjekoslav Miličević, student
Via Merulana 124 B
00185 ROMA
fravjekom@yahoo.com

fra Renato Galić, bogoslov

Na raspolaganju Generalnom ministru
za Europsko misijsko bratstvo,
Fraternità Missionaria Europea
Convento san Francesco
Via san Francesco 49
00036 PALESTRINA (RM), su:

Fra Drago Vujević
adresanovadrugo@gmail.com

Fra Josip Vlašić
josipvl@gmail.com

Boravak:
Samostan Marijina pohodjenja
Trg hodočasnika 2
HR- 52000 Pazin

NJEMAČKA
Pozivni telefonski broj 0049

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

1. AUGSBURG

Alte Gasse 15-A
86152 Augsburg
tel.: (0821) 519-802; 581-839
faks: (0821) 582-702
www.hkm-augsburg.de

fra Ivan Čilić, voditelj misije
ICilic@gmx.de

2. NERSINGEN

NEU – ULM
Alte Landstr.
89 278 NERSINGEN
tel.: 0049 – 7308 - 7734
www.hkm-neu-ulm.webnode.com

fra Ivan Leutar, voditelj misije
leutar@a1.net

3. SINGEN-VILLINGEN

Rielasingerstr. 41
78224 Singen
tel: (07731) 66-353
fax: +49 – 7731 – 749 – 464.
www.hkm-singen-villingen.de
info@hkm-singen-villingen.de
stan: Pfarrhaus St. Nikolaus
Singenerstrasse 14
78315 Böhringen Radolfzell
tel.: 0049 7732 941172

fra Dinko Grbavac, voditelj misije
d.grbavac@hkm-singen-villingen.de

ŽUPE

1. AUGSBURG

Inningerstrasse 29
86179 AUGSBURG
tel.: (0821) 881-103; faks: (0821) 883-254

fra Mate Čilić, župnik
mate.cilic@bistum-augsburg.de

2. BLANKENAU

Franziskanerkloster BLANKENAU
Propsteiplatz 7
36154 Hosenfeld
tel.: (06650) 254
faks: (06650) 85-98
Franziskaner.blankenau@gmx.de

fra Ljubo Lebo, župnik
tel.: (06650) 91-80-603

- Pfarrei St. Antonius der Einsiedler
36137 Grossenluder-OT Mus, Kirchweg 1
i - Pfarrei St. Johannes der Täufer
36137 Grossenluder-OT Kleinluder, Scharfe Ecke 4

fra Robert Crnogorac, upravitelj kuće; župnik
Pfarrei St. Peter und Paul
36154 Hosenfeld, Kirchberg 7
robert.crnogorac@gmx.de

fra Stipe Pervan, župnik
0049-6650-918-06-05
- Pfarrei St. Simon und Judas
36154 Hosenfeld-OT Blankenau, Propsteiplatz 7
i - Pfarrei St. Simplizius, Faustinus und Beatrix
36154 Hosenfeld-OT Hainzell, Kirchbergstrasse 5

fra Mladen Sesar, ž. vikar u Pastoralverband-u
„Kleinheiligkreuz“

ŠVICARSKA
Pozivni telefonski broj 0041

HRVATSKE KATOLIČKE MISIJE

1. AARAU

Bahnhofplatz 1
5400 BADEN
tel.: 062-8220474
faks: 062-8225775

fra Nikola Leutar
Tödistrasse 21
5430 WETTINGEN
nleutar@bluewin.ch

2. BASEL
Kleinriehenstrasse 53
4058 Basel
tel./faks: (061) 692-76-40
hkmbasel@bluewin.ch

fra Petar Topić, voditelj misije

3. BERN
Quartiergasse 12
3013 Bern
tel.: (031) 331-56-52
faks: (031) 332-12-48
www.hkm-bern.com

fra Gojko Zovko, voditelj misije
goja.z@bluewin.ch

4. FRAUENFELD
Klosterliweg 7
8500 Frauenfeld
mob.: +41 79 101 42 84
hkmfrauenfeld@bluewin.ch
www.hkm-frauenfeld.ch

fra Mika Stojić, voditelj misije
mika.stojic@gmail.com

5. GRAUBÜNDEN

Gartaweg 15
Postfach 35
7203 Trimmis Gr
tel./faks: (081) 353-160-86

fra Ante Medić, voditelj misije
medi.a@bluewin.ch

6. LAUSANNE - WALLIS

Rue de la Borde 25
1018 Lausanne
tel./faks: (021) 647-07-57
www.cromission-wallis.ch

fra Vladimir Ereš, voditelj misije
vlado@cromission-wallis.ch

7. LUZERN

Hrvatska katolička misija
Kath. Kroatenmission
Matthofring 2/4
CH - 6005 Luzern
Tel.: 0041 41 360 04 47; 041 360 15 04
Fax: 0041 41 360 01 73
Web: www.hkm-luzern.ch
Mail: hkm.luzern@bluewin.ch

fra Branko Radoš, voditelj misije
Mob.: 0041 79 541 35 08

8. SOLOTHURN

HKM Solothurn
Reiserstrasse 83
CH-4600 Olten
tel: 0041-62-2964100
faks: 0041-62-294101

fra Šimun Čorić, voditelj misije
sito.coric@gmx.net

9. ST. GALLEN

Paradiesstrasse 38
9000 St. Gallen
tel.: (071) 277-83-31
faks: (071) 277-83-36
info@hkm-stgallen.ch; www.hkm-stgallen.ch

fra Mijo Pinjuh, voditelj misije, definitor
fra_mico@bluewin.ch

10. TICINO

Al Mai 18
6528 Camorino
tel.: (091) 840-23-06
faks: (091) 840-29-05

fra Slaven Mijatović, voditelj misije
slavenmijatovic777@gmail.com

11. ZUG

Landhausstr. 15
6340 Baar Zg
tel.: (041) 767-71-43
faks: (041) 767-71-44
hkm@zg.kath.ch

fra Slavko Antunović, voditelj misije
Langgasse 18
6340 Baar Zg
tel.: (041) 763-11-86
mob.: 0041/799391393
slavko.antun@gmail.com
slavko.antunovic@ka.htnet.hr

12. ZÜRICH

Schlossgasse 32
Postfach 9057
8036 Zürich
tel.: (044) 455-80-60
faks: (044) 461-19-39
hkm.zuerich@bluewin.ch; www.hkm-zuerich.ch

fra Ivan Prusina, voditelj misije
ivan.prusina@bluewin.ch

fra Stjepan Neimarević, misionar

fra Vine Ledušić, misionar
vineledusic@yahoo.it

ŽUPE

1. AEDERMANNSDORF/SO

Dorfstrasse 201
4714 AEDERMANNSDORF/SO
tel./faks: (062) 394-18-11

fra Ivan Bebek, ž. vikar
ivan.bebek@ggs.ch

2. NETSTAL, GL

Kreuzbühlstr. 9
8754 NETSTAL, Gl
tel.: (055) 640-17-75
faks: (055) 640-57-03

fra Ljubo Leko, župnik župe Netstal i ž. upravitelj
župe Glarus
ljubo.leko@bluewin.ch

BRAĆA U KUSTODIJI

Hrvatska franjevačka kustodija Svetе Obitelji

4848 South Ellis Avenue
CHICAGO (IL) 60615
tel.: (773) 536-05-52
faks: (773) 536-20-94
www.crofranciscans.com
chicagoofm@gmail.com

Uprava
fra Jozo Grbeš, kustos
fra Marko Puljić, savjetnik
fra Miro Grubišić, savjetnik
fra Nikola Pašalić, savjetnik
fra Dražan Boras, savjetnik

SAD
Pozivni telefonski broj 001

1. CHICAGO – SAMOSTAN SV. ANTE
4848 South Ellis Avenue
Chicago (IL) 60615
tel.: (773) 373-34-63; faks: (773) 268-77-44

Uprava
fra Josip Nenad Galić, gvardijan
fra Jozo Grbeš, kustos, sam. vikar

Bratstvo
fra Jozo Grbeš, kustos
+1-773-386-05-52
jgrbes@gmail.com

fra Josip Nenad Galić, gvardijan
Josephgalic@aol.com

fra Filip Pavić
philpav@aol.com

fra Antonio Musa, đakon

fra Luka Čorić, bogoslov

fra Stipe Rotim, bogoslov

fra Lovro Šimić, bogoslov

ŽUPE

1. CHICAGO – Mission of Bl. A. Stepinac
6346 N. Ridge Avenue - Chicago, IL 60660
tel.: (773)-262-05-35; faks: (773) 262-46-03
Bastepinacchicago@sbcglobal.net

fra Pavo Maslać, župnik

fra Dražan Boras, ž. vikar
brljica@yahoo.com

2. CHICAGO – Župa sv. Jeronima
2823 S. Princeton Ave. - Chicago, IL 60616
tel.: (312) 842-18-71; faks: (312) 842-64-27
www.stjeromecroatian.org

fra Ivica Majstorović, župnik
frivicam@hotmail.com
Skype: ivica.majstorovic

fra Stipe Renić, ž. vikar, voditelj Hrvatskog etničkog instituta
stiperenic@yahoo.com

3. CHICAGO – Župa Presv. Srca Isusova
2864 East 96th Street
Chicago, IL 60617
tel.: (773) 768-14-23
faks: (773) 768-37-50
shcroat@aol.com

fra Stephen Bedeniković, župnik
sbofm25@aol.com

4. MILWAUKEE – Župa Presv. Srca Isusova
917 North 49th Street
Milwaukee, WI 53208
tel.: (414) 774-94-18
faks: (414) 774-74-06
sh.croatian@yahoo.com

fra Ivan Strmečki, župnik
IvanOFM@aol.com

5. NEW YORK – Župa sv. Ćirila i Metoda i sv. Rafaela
502 West 41st Street
New York, NY 10036
tel.: (212) 563-33-95
faks: (212) 868-12-03
crkva.nyc@verizon.net; www.crkvany.org

fra Nikola Pašalić, župnik
frpasalic@sbcglobal.net

fra Ilija Puljić, ž. vikar
vlahic@personainternet.com

fra Željko Barbarić, ž. vikar
zeljkobarbaric@gmail.com

6. ST. LOUIS – Župa sv. Josipa
2112 S. 12th Street
St. Louis, MO 63104
tel./faks: (314) 771-09-58
sjchurch@netzero.net

fra Stjepan Pandžić, župnik
s.pandzic@sympatico.ca

7. WEST ALLIS – Župa sv. Augustina
6762 West Rogers St.
West Allis, WI 53219
tel.: (414) 541-52-07
faks: (414) 541-02-73
www.staugwaexecpc.com

fra Lawrence Frankovich, župnik
Lafranofm@aol.com

8. BEAUFORT (SOUTH CAROLINA)
70 Ladys Island Dr.
Beaufort SC 29907

fra Robert Galinac, vojni kapelan

KANADA
Pozivni telefonski broj 001

ŽUPE

1. KITCHENER – Župa Sv. obitelji
180 Schweitzer Street
Kitchener, Ontario, N2K-2R5
tel.: (519) 743-71-21
faks: (519) 743-29-64

fra Miro Grubišić, župnik

2. LONDON – Župa sv. Leopolda Mandića
2889 Westminster Dr.
London, Ontario, N6N 1L7
tel.: (519) 681-84-72
faks: (519) 681-21-20

fra Zvonimir Kutleša, župnik
zkutlesa@yahoo.ca

3. MONTREAL – Župa sv. Nikole Tavelića
4990 Place de la Savane
Montreal, Quebec, H4P-1Z6
tel.: (514) 739-74-97
faks: (514) 737-68-03

fra Tomislav Pek, župnik
tomislavpek@gmail.com

4. NORVAL – Hrvatsko franjevačko središte „Kraljica mira“
9118 Winston Churchill Blvd.
Norval, Ontario, L0P -1K0

tel.: (905) 456-32-03
faks: (905) 450-8771
cfcnorval@gmail.com; www.norvalqueenofpeace.com

fra Marko Puljić, župnik
markopofm@gmail.com

fra Jozo Grubišić, župni vikar
fra.j.grubisic@progression.net

5. SAULT STE MARIE – Župa Majke Božje zaštitnice putnika
466 Second Line East
Sault Ste Marie, Ontario

P6B-4K 1
tel.: (705) 253-81-91
faks: (705) 253-88-04

fra Veselko Kvesić, župnik
vkvesic@hotmail.com

6. WINDSOR – Župa sv. Franje Asiškog
1701 Turner Road
Windsor, Ontario, N8V-3J9
tel.: (519) 252-68-71
faks: (519) 252-69-42
francisofassisi@cogeco.net; www.stfranciscroatian.com

fra Ljubo Branimir Lebo ml., župnik
ljubo@cogeco.net

